

STRATEGI FÖR LANDSBYGDSFÖRETAG I NYLAND TILL ÅR 2012

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
2.	Krafter som förändrar verksamhetsmiljön	2
3.	Det nyländska jordbrukets särdrag	3
4.	Jordbrukets strukturutveckling i Nyland.....	4
5.	Mjölproduktion	6
6.	Nötköttsproduktion	10
7.	Svinhushållning.....	14
8.	Växtproduktion	18
9.	Landsbygdsföretagande	22
10.	Ekologisk produktion.....	26
11.	Produktion av specialgrödor	29
12.	Skogsbruk	32
13.	Sammandrag.....	35

1. Inledning

Under EU-medlemskapet har jordbruket varit utsatt för stora krav på förändringar. Strukturutvecklingen inom jordbruket har under de senaste åren lett till att ett flertal jordbrukare och landsbygdsföretagare har stått inför olika alternativ för att trygga sin egen utkomst. Strukturumvandlingen ser ut att fortgå och rentav accelerera. Under den närmaste framtiden kommer mången företagare att nödgas fundera på alternativa lösningar för sitt eget vidarekommande.

De nyländska jordbrukarnas möjligheter att anpassa sig till utvecklingen avviker från exempelvis jordbrukarna i mellersta och östra Finland. I synnerhet de nyländska städernas befolkningsunderlag samt industrins och serviceproduktionens koncentrerings till södra Finland skapar unika tillfällen för jordbrukarna och landsbygdsföretagarna i Nyland.

Projektet Strategi för jordbruks- och landsbygdsföretag syftar till att prognostisera den kommande strukturutvecklingens hastighet samt att bland jordbrukets olika aktörer finna gemensamma strategier för landsbygdsföretagen, inklusive mål och åtgärder. I strategiarbetet har ProAgria Uusimaa fungerat som ledare för projektet medan företrädare för de nyländska lantbruksorganisationerna (MTK-Uusimaa, NSP och NSL) har medverkat som sakkunniga. Projektet har finansierats av Nylands TE-central. Strategiprojektet är EUGFJ-finansierat.

I strategiarbetet granskas de nyländska landsbygdsföretagens utveckling inom TE-centralens område. Fokus ligger på granskning av jordbrukets olika produktionsinriktningar, på nuläget och framtidsutsikterna för småföretagen på gårdarna och för skogsbruket samt på förslag till strategiska åtgärder. Utöver landsbygdsföretagsstrategin har ett utvecklingsprogram för Nylands och Östra Nylands små och medelstora företag inom livsmedelsbranschen utarbetats av regionkompetenscentret Viikki Food Centre samt ett regionalt målprogram för skogsbruket på försorg av Tavastlands-Nylands skogscentral.

Begreppen som använts i rapporten definieras på samma sätt som i lagen om finansiering av landsbygdsnäringar

- *landsbygdsföretag* avser ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver småföretagarverksamhet i anslutning till gårdsbruket
- *gårdsbruk* avser jordbruk och skogsbruk
- *jordbruk* avser åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, fiskodling, biodling,
- *småföretagarverksamhet* avser företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripen, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser

Strategiarbetet bidrar till att ge en bild av framtiden. Det ges ingen rätlinjig framtidsprognos på basis av siffror och trender från det förgångna. Vid sidan av statistiska uppgifter behövs också visioner och förmåga att föreställa sig möjliga framtidsbilder. Grupperna som deltar i utvecklandet av landsbygden drar nytta av resultaten från arbetet.

Framtidsläget gestaltas av sakkunniga på grundval av nuläget och i skenet av bestämda antaganden. Strategiarbetet utfördes av sju grupper av sakkunniga från jordbrukets olika produktionsgrenar där företrädare för såväl lantbruksproducenter som lantbruksrådgivningen deltog. Suomen Gallup Elintarviketiety Oy tog dessutom fram statistikuppgifter till stöd för strategiarbetet och prognoser om jordbrukets strukturutveckling.

Vid beskrivningen av den kommande utvecklingen har man använt sig av det prognosscenari som Elintarviketieto tagit fram. Elintarviketietos områdesscenario har skapats med användning av jordbruksstatistik, jordbrukarintervjuer samt den branschkunedom som Elintarviketietos sakkunniga besitter. Statistikuppgifterna och prognoserna i rapporten har utarbetats av Elintarviketieto. De sammanfaller nödvändigtvis inte med den uppfattning som rådgivnings- och producentorganisationens sakkunniga har om den kommande utvecklingens hastighet, däremot är synen på utvecklingstrenden samstämmig.

Sakkunniggrupperna har utformat sin vision av produktionsgrenens nuläge ur perspektivet styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Utifrån dessa har grupperna dryftat de framtida målsättningarna och åtgärderna. Målsättningarna och åtgärderna har i enlighet med modellen för resultatkorttänkandet delats in i strategiska perspektiv som granskar ledning, ekonomi, produktion, kompetens och kunder.

2. Krafter som förändrar verksamhetsmiljön

Jordbruket i Nyland är underställt samma krav på förändringar som hela landet överlag. Jordbrukets strukturutveckling påverkas avsevärt av EU:s verkställda stödreformer. Sådana kommer troligen att genomföras också i framtiden när EU:s budgetramar hotar att överskridas.

Krafter som under den närmaste framtiden inverkar omskapande på det finländska jordbrukets verksamhetsmiljö är bl.a.

- Livsmedelsmarknadens samtidiga globalisering och lokalisering
- Europeiska unionens utvidgning
- Handeln med jordbruksprodukter på världsmarknaden släpps fri
- Den allt mer konsument-, miljö- och landsbygdsorienterade jordbrukspolitiken
- (Bio- och informations)teknologins allt större roll inom produktion och marknadsföring.

På livsmedelsmarknaden pågår en utveckling där den nationella livsmedelsmarknadens betydelse avtar och den globala marknadens betydelse ökar. Att ursprunget för en produkt ska gå att spåra eller att utbudskedjan ska vara hållbar på lång sikt hör inte till den globala marknadens styrkor. Livsmedelsmarknadens globalisering ger rum för en marknad för närproducerad mat där producent och konsument kommer nära varandra. Konsumenten känner till produktionsförhållandena och matens väg från producenten till det egna bordet. Om konsumenten så önskar kan han eller hon kontrollera utbudskedjan för maten. Till följd av låga avkastningsnivåer, ökad inhemsk efterfrågan och kvalitativa faktorer anses Finlands närområden ha en måttfull inverkan på livsmedelsimporten. Den lägre prisnivån på produkter som producerats i närområdena skapar å andra sidan press på att sänka priserna på finländska jordbruksprodukter.

En fri handel på världsmarknaden skapar också press på att anpassa stödordningarna så att de motsvarar WTO:s beslut. Frikopplingen av stöden från produktionen är bl.a. en åtgärd som förhindrar uppkomsten av störningar på marknaden för jordbruksprodukter.

Jordbrukets betydelse bedöms inte enbart på basis av de producerade råvarorna, eftersom jordbruket också åstadkommer och upprätthåller en trivsamt miljö och dito kulturlandskap, bevarar landsbygdens livskraft och säkerställer tillgången på livsmedel också i exceptionella förhållanden. EU:s mål är att styra jordbruksproduktionen i den riktning som konsumenter-

na önskar, dvs. produktionen ska vara skonsam mot miljön och befrämja konsumentens säkerhet, djurens välbefinnande och landsbygdsens livskraft.

Framöver skapar bioteknologin och den övriga teknologiska utvecklingen möjligheter till nya produktionsprocesser som höjer jordbrukets produktivitet ytterligare. Samhällets önskemål i fråga om produktionens miljökonsekvenser och godtagbara produktionsmetoder ställer allt fler begränsningar för ibruktandet av teknologier.

3. Det nyländska jordbrukets särdrag

Styrkor

Ett av det nyländska jordbrukets särdrag är dess läge invid goda trafikförbindelser, nära den stora marknaden och konsumenterna. I Nyland bor omkring 1,5 miljoner människor varav cirka 80 procent i städerna. Affärslivet och olika ämbetsverk som förvaltning, forskning, undervisning och rådgivning har dessutom sina affärsverk i närheten och även förädlingsindustrin ligger nära. Det finns underlag för efterfrågan samt goda utvecklingsförutsättningar för olika slags tjänster och produkter.

Tack vare klimatet och jordarterna är Nyland en av Finlands bästa och bördigaste jordbruks-trakter vad odlingsförhållandena beträffar. För många finländare ger den nyländska jordbruksmiljön en bild av jordbruksproduktionens värderingar och attityder. Konsumenternas förtroende för inhemska livsmedel infrias delvis på basis av dessa uppfattningar.

Svagheter

Problemet i Nyland är den högre kostnadsnivån jämfört med resten av landet, vilket tar sig uttryck i dyrare byggnadsinvesteringar. Utvidgningen av basjordbruket störs dessutom av det höga priset på åkermark. Priset beror delvis på att åkermarken har en stor efterfrågan hos jordbrukarna och andra landsbygdsföretagare, till exempel företagare inom hästskötsel. I och med att befolkningen koncentreras till södra Finland ökar trycket på byggande av infrastruktur. Det ökade antalet människor behöver fungerande förbindelser och planlagd tomtmark.

Möjligheter

Då konsumenterna och företagen koncentreras till Nyland möjliggör detta en mångsidigare verksamhet på gårdarna. Nyland har goda förutsättningar att producera olika slags produkter och tjänster för köpkraftiga, kvalitetsmedvetna konsumenter, bl.a. till följd av nätverksbildning och korta transportsträckor. Å andra sidan innebär detta ett bra tillfälle för gårdarna att skaffa sig inkomster utanför gården.

Hot

I och med de stigande markpriserna utgör efterfrågan på åkermark i Nyland ett hot för gårdarnas expansion. Förändringarna inom jordbrukspolitiken behandlar inte olika områden och produktionsinriktningar jämbördigt. Kontinuiteten hos den kommande programperiodens stödlösningar, bl.a. i fråga om artikel 141, samt lösningarna kring miljöstödet inverkar på gårdarnas produktionsbetingelser.

Det ställs begränsningar för markanvändning och byggande i närheten av tätorter och miljökraven skärps.

4. Jordbrukets strukturutveckling i Nyland

Den genomsnittliga gårdsstorleken i Nyland är för närvarande 41 hektar då medeltalet för hela landet ligger på cirka 31 hektar. Det finns klart flera stora gårdar i Nyland jämfört med hela landet i genomsnitt. Andelen gårdar över 50 hektar är 27 procent då medeltalet för hela landet är 17 procent.

I Nyland har minskningen av antalet gårdar och ökningen av medelåkerarealen accelererat allt sedan EU-medlemskapet. Enligt Elintarviketiето inleds en kraftig strukturomvandling i slutet av decenniet, vilken medför att antalet gårdar sjunker från dagens 4 300 till cirka 2 750 före år 2012. Den genomsnittliga gårdsstorleken ökar från 41 hektar till ungefär 68 hektar.

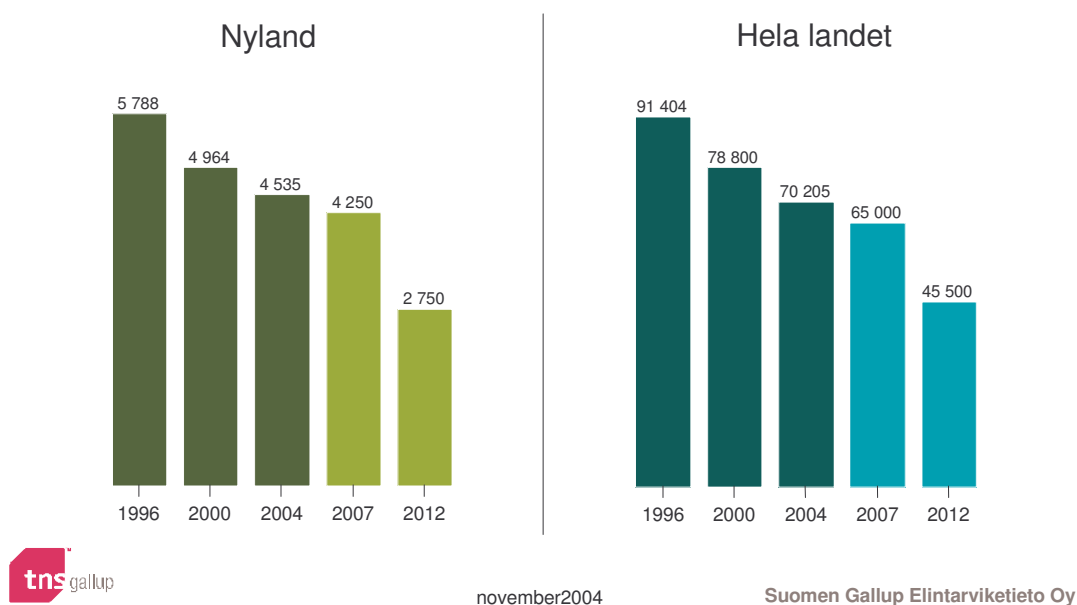
Det förutspås att strukturomvandlingen i Nyland är kraftigare än genomsnittet för Finland. Elintarviketiето uppger att den kraftiga minskningen av antalet gårdar påverkas av att de stora åldersklasserna går i pension i slutet av decenniet. Många tidigare husdjursgårdar har "legat på is" som växtodlingsgårdar före pensioneringen, men i slutet av decenniet är det dags att upphöra med jordbruket. *I dagens läge är de nyländska jordbrukarnas medelålder de facto högre än i resten av landet.*

Å andra sidan har gårdarna i Nyland klart bättre utsikter att börja idka en mångsidigare verksamhet än gårdarna i det övriga Finland. Enligt strategiarbetets sakkunniga kan detta dämpa den kraftiga strukturutvecklingen enligt prognoss scenariot. Regionens stora befolkningsunderlag och möjligheterna att få arbete där erbjuder mångahanda tillfällen att bedriva företagsverksamhet på gårdarna (bl.a. serviceföretagande inom hästbranschen och andra branscher, entreprenad- och underleverantörsarbeten) eller att få biinkomster utanför gården.

Arbeten utanför en nyländsk gård. Nuvarande läge och potentiell utveckling.

- För närvarande är regelbundna arbeten utanför gården vanligare på sydfinländska växtodlingsgårdar än i Finland i genomsnitt.
- På mer än hälften av de sydfinländska gårdarna arbetar gårdsfolket utanför gården.
- Under de kommande åren ämnar man dra ner på det regelbundna arbetet utanför gården i och med att gårdsstorleken ökar.
- Gårdar som fortsätter med produktionen syftar till att utvidga och få hela sin utkomst från jordbruket. I synnerhet för husdjursgårdarna är detta en synlig trend.
- Sporadiskt återkommande arbeten utanför gården är för sin del sällsyntare i södra Finland än i Finland i genomsnitt, såväl i dagens läge som under de kommande åren.

Utvecklingen av antalet gårdar i Nyland och i hela landet 1996-2012

Utmärkande för jordbruket i Nyland är att växtodlingen är utbredd och husdjurskötseln ringa, även om det finns ett fåtal kommuner där husdjurskötseln har central betydelse. I och med att stödsystemen i allt högre grad inriktar stödet med åkern som betalningsgrund kommer åkrarna även i fortsättningen att förbli odlade. Antalet gårdar som idkar produktion kommer dock enligt Elintarviketiето att minska betydligt framöver.

När det gäller penningströmmarna beror framtidsutsikterna inte bara på produktionskvantiteterna utan också på producentpriserna. Då stödpolitikreformerna framskrider och marknaden öppnas allt mer finns det inte utsikter för några prishöjningar, snarare kan man skönja en svag nedåtgående trend. I Nyland antas mjölkproduktionen minska med cirka 5 procent och nötköttproduktionen med 21 procent från 2004 fram till 2012, medan produktionen av svinkött förblir oförändrad. Inom husdjursproduktionen är därmed en nedåtgående trend i sikte också för inkomsternas del. Beloppet av spannmålsinkomster kommer också att minska i och med prissänkningen, även om inga stora förändringar i produktionsmängderna är att vänta under granskningsperioden. Det sammanlagda stödbeloppet stannar på nuvarande nivå under de närmaste åren eller kan rentav öka en aning. Prissänkningen kompenseras genom en höjning av stöden. Emellertid kan följdverkningarna av WTO-förhandlingarna och EU:s budgetbegränsningar ha en avsevärd effekt på stödbeloppet. Det faktum att Finlands miljöstödsystem håller på att revideras och att förlängningen av 141-stödet vilar på instabil grund medför ändå osäkerhet.

5. Mjolkproduktion

Antal gårdar

I Nyland finns för tillfället 430 mjölkgårdar. Under de senaste åren har antalet mjölkgårdar i Nyland minskat i snabbare takt (8-9 %/år) än i hela landet i genomsnitt (6-7 %/år). Samma trend ser ut att fortgå också i den närmaste framtiden, för enligt Elintarviketiets enkäter är jordbrukarna i södra Finland mer skeptiska till en fortsatt mjölkproduktion än jordbrukarna i övriga delar av landet.

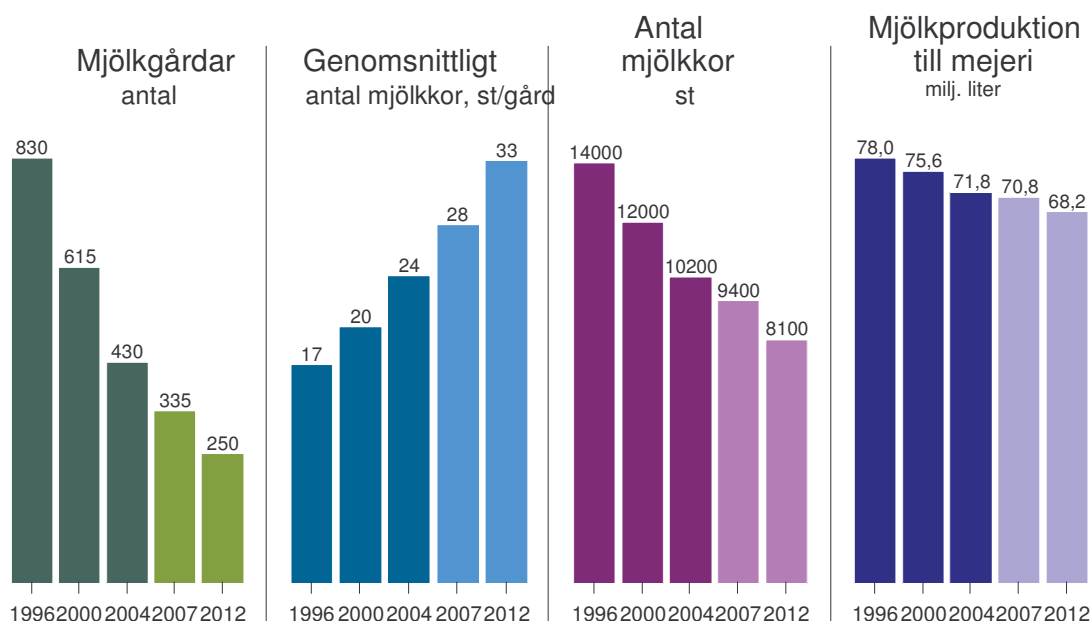
De mest betydande orsakerna att upphöra med mjölkproduktionen i Nyland är:

- gamla produktionsbyggnader och maskiner
- olönsam produktion
- ingen tar över mjölkproduktionen på gården

Enligt Elintarviketiets prognos förutspås antalet mjölkgårdar minska till 335 gårdar före år 2007, dvs. med en femtedel från dagens läge. År 2012 finns det enligt prognosen 250 mjölkgårdar kvar i Nyland (-42 % från år 2004).

Å andra sidan anser de sakkunniga som deltagit i strategiarbetet att de gynnsammare villkoren för gårdsbrukets strukturstöd, som t.ex. de förhöjda start-, tilläggs och investeringsstöden för husdjursgårdar, kan bromsa upp minskningen av antalet mjölkgårdar och mängden mjölk.

Mjolkproduktion

november 2004

Suomen Gallup Elintarviketiety Oy

Produktionsstruktur

Mjölkgårdarna i Nyland (24 kor) är redan i detta nu större än medeltalet för hela landet (19 kor). Också framöver förblir gårdsstorleken större än i resten av landet. Enligt prognosen har en nyländsk mjölkgård i medeltal 28 kor år 2007 och i medeltal 33 kor år 2012.

Antalet stora gårdar med över 50 kor är cirka 30 stycken (7 % av mjölkgårdarna) i Nyland. I hela landet är andelen under 5 procent av alla mjölkgårdar. Elintarviketiето förutspår att de stora gårdarnas andel av mjölkproduktionen i Nyland framöver ökar från nuvarande en femtedel till nästan 40 procent år 2012.

Mjölkproduktion

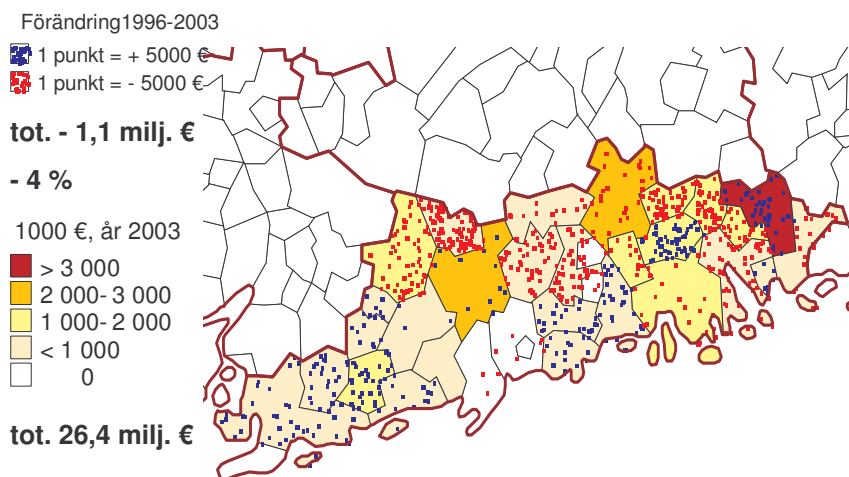
Enligt prognosen kommer mjölmängden i Nyland att minska endast en aning (1-2 %) fram till 2007. År 2012 antas mjölmängden bli cirka 5 procent mindre än detta år. I hela landet antas mjölkproduktionen stanna i närheten av landskvoten under de allra närmaste åren. Man förutspår att 99 procent av landskvoten fylls kvotåret 2004/05.

Landskvoten för mejerimjölk ökar åren 2006-08 med sammanlagt 38 miljoner liter, dvs. 12 miljoner liter per år. Det troliga är att mjölmängderna efter detta stannar under nivån för landskvoten.

Import av bl.a. mjölkprodukter från närområdena, till exempel från Estland till Finland, tär på den ökande konsumtionen i ursprungslandet och höjer därmed priserna där. Under de kommande åren kommer de estniska mjölkprodukterna sannolikt att lägga beslag på en bestående men dock relativt liten andel av Finlands marknad. Importen av flytande mjölk förblir troligen ganska liten. Det kan tänkas att små mängder ost eller andra förädlade mjölkprodukter importeras främst från Lettland och Litauen.

I Nyland är mjölkproduktionen koncentrerad till de östra delarna där det finns fler kommuner med mjölkinkomster än i väst. På basis av mjölkinkomster är Lappträsk, Mäntsälä och Vichtis de största producentkommunerna.

Mjölkinkomster 1996-2003

Nulägesanalys av mjölkproduktionen

STYRKOR <ul style="list-style-type: none">○ Produktionen nära konsumenten - närmjolk○ Vallens gynnsamma effekt på jordmånen och miljön○ Av mjölkgårdarna deltar över 50 % i kvalitetsarbetet○ Skälig lönsamhet i förhållande till jordbrukets övriga produktionsområden○ Yrkesskicklighet och gott djurmaterial	SVAGHETER <ul style="list-style-type: none">○ Svag lönsamhet i förhållande till arbetsmängden○ Mjölkproduktionens dåliga konkurrenskraft på området○ Mjölkgårdarnas inbördes avstånd○ Det höga åkerpriset○ Bundenheten, ingen möjlighet till andra näringar på gården○ Osäkerhet kring framtiden, eftersom de politiska besluten har kortvarig verkan.
MÖJLIGHETER <ul style="list-style-type: none">○ Produktionen skapar en bra image med tanke på konsumenterna, betande djur berikar landskapet○ Gårdarnas inbördes samarbete har ökat○ Arrendering av tillskottjord○ Användning av datateknik○ Tillgång till och förmånligt pris på produktionskvot○ Investeringssöd	HOT <ul style="list-style-type: none">○ Ändringar i jordbruks- och stödpolitiken○ Import av mjölkråvara och förädlade produkter○ Djursjukdomar och sjukdomar som sprids via animaliska produkter○ Miljöbegränsningar i markanvändningen, skärpta miljökrav, byggnadsbegränsningar○ Sänkning av marknadspriset○ Brist på övertagare – många andra alternativ○ Riskerna med investeringar - jordbrukspolitiken○ Bosättningscentrum, av olika skäl○ Svårt att få yrkeskunnigt arbetsfolk och entreprenadtjänster○ Lockande att använda marken för annat – värdestegring

Mjölkproduktionens strategiska mål och åtgärder

Ledning

- Den snabba minskningen av antalet gårdar i framtiden, medan produktionsmängden bevaras i det närmaste oförändrad, leder till att storleken på de återstående gårdarna ökar. I och med att företagsstorleken tilltar betonas företagsenhetens ledning.
- Företagarnas välmående och ork bör framhävas med hjälp av stödjande åtgärder (bl.a. ett fungerande avbytarsystem, *arbetshälsovård*)

Det utbildningsarbete för mjölkgårdar som inletts i anslutning till gårdens verksamhets-hantering bör fortsätta och man ska satsa på att utveckla och upprätthålla de medverkande företagens kvalitetsarbete.

Ekonomi

- Företagens förutsättningar att utvidga sin produktion upprätthålls och tryggas med strukturpolitiska medel bl.a. med hjälp av systemet med avträdelsestöd och det nationella investeringsstödsystemet.
- Mjölkgårdarnas expansion kräver att företagaren har förmåga att utvidga sitt företag på ett behärskat hållbart sätt med hänsyn till fungerande strukturlösningar (goda genomförandemodeller), produktionsplanering (arbetsanvändning, samarbete, ökning av djurantalet) och ekonomi (lönsamhet)
Då företagaren utvidgar sitt företag får han/hon hjälp av ett sakkunnigteam i planerings- och genomförandeskedet.

Produktion

- Framöver måste ett konkurrenskraftigt företag producera effektivt med användning av insatser. Insatsanvändningens effektivitet kan höjas genom planering och resultatuppföljning, där användningen av datateknik är ett effektivt hjälpmedel på gårdarna
- Mjölkgårdarnas produktion är kapitalintensiv. I syfte att förbättra lönsamheten bör arbetskraft och maskiner användas effektivare. Aktiveringen av gårdarnas inbördes samarbete och ibruktagandet av arbetssparande teknologi på gårdarna främjas

Kunder, konsumenter

- Jordbrukets uppgift är inte enbart att producera råvaror utan också att åstadkomma och upprätthålla en trivsamt miljö och dito kulturlandskap. Jordbruket bör bevara husdjursproduktionens gynnsamma inverkan på landskapet och markanvändningen bl.a. genom vallodling och betesgång
- Framöver då närmatkulturen vinner terräng ska man fundera på möjligheter till förädling av mjölk och produktion av närmjök

Kompetens

- I syfte att förbättra företagets lönsamhet *och trygga verksamhetens kontinuitet* befrämjas företagarnas uppföljning av ekonomin och kunskaper om planering av verksamheten, bl.a. med hjälp av datateknik

6. Nötköttsproduktion

EU-området kommer också framdeles att vara ett område med underproduktion. Konsumtionen av nötkött antas förbli stabil eller sjunka en aning. Det är sannolikt att produktionen inom EU-området minskar, eftersom motivationen att producera kvantiteter avtar i och med stödreformen. Det är mestadels stora nötdjursgårdar med intensiv produktion och många djur per hektar som blir lidande av ändringen.

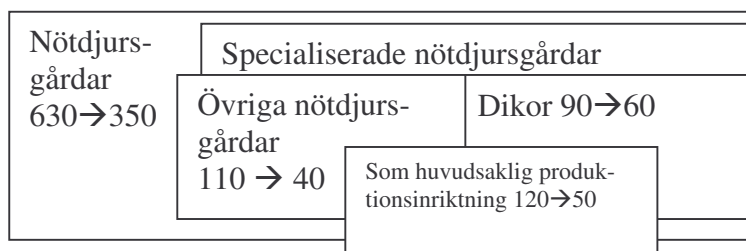
Antal gårdar

I Nyland ligger 2 procent av mjölkgårdarna, 4 procent av de specialiserade gårdarna (ingen mjölkproduktion) och 5 procent av dikogårdarna.

År 2004 fanns det sammanlagt 630 nötdjursgårdar i Nyland:

- specialiserade nötköttsgårdar 200 stycken
- dikor på totalt cirka 90 gårdar.
- antalet gårdar med nötkreatur som huvudinriktning cirka 120 stycken (60 % av de specialiserade nötdjursgårdarna)
- antalet gårdar med nötkreatur som huvudproduktionsinriktning uppgår i hela landet till 4 360 stycken (90 % av antalet specialiserade gårdar)

I figuren beskrivs utvecklingen av antalet gårdar med nötköttsproduktion i Nyland från 2004 fram till 2012 enligt Elintarviketiets uppgifter

Produktionsutveckling

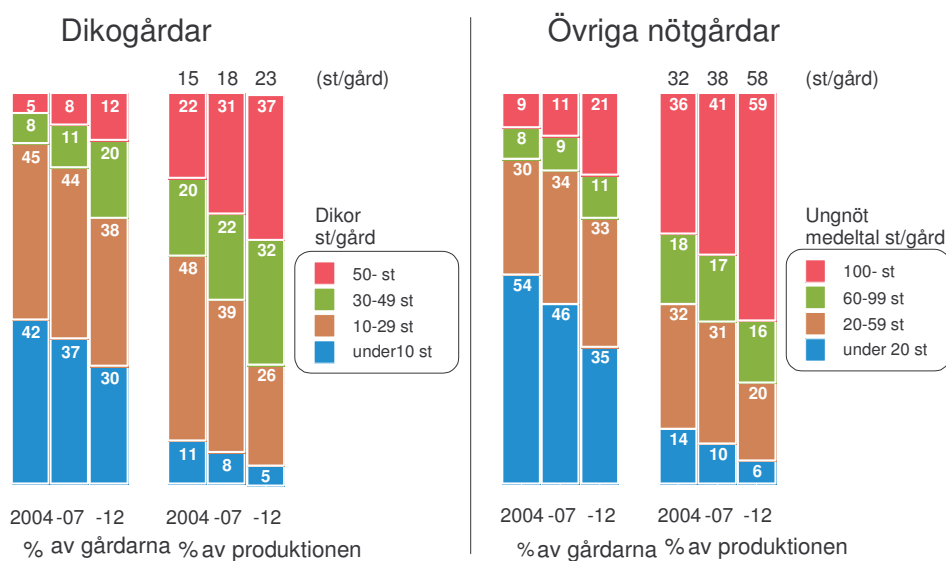
Bristen på kalvar och stödreformerna har minskat och kommer även i fortsättningen att minska produktionsmotivationen och viljan att fortsätta med produktionen. Produktionen läggs ned främst av åldersskäl och på grund av att övertagare saknas. Enhetsstorleken på de gårdar som upphör med produktionen ligger i allmänhet runt hälften av den genomsnittliga, men framöver finns det också större enheter bland dem som slutar.

- Antalet specialiserade gårdar har halverats under EU-tiden (i medeltal 6 %/år)
- Antalet gårdar med nötköttsproduktion som huvudinriktning har reducerats ännu mera (inmot 60 %)
- Trenden ser ut att fortgå i Nyland och i södra Finland i allmänhet
- Elintarviketiets bedömning är att antalet gårdar förblir nära dagens nivå fram till 2007, eftersom nya företagare kommer med i produktionen närmast från gårdar som upphör med mjölkproduktionen

Produktionsstruktur

- En specialiserad nötdjursgård föder upp i genomsnitt 32 nötkreatur (en aning mindre, 2-3 st, än landets medeltal)
- Dikogårdarnas storlek motsvarar nästan medeltalet (15 dikor/gård).
- I fråga om produktion som baserar sig på köpta kalvar avviker strukturen från den landsomfattande på så sätt att det finns flera dels små (under 20 nötkreatur) och dels stora (över 100 nötkreatur) gårdar och färre medelstora gårdar
- Merparten av uppfödningen på nötköttsgårdarna (över 60 %) sker numera i tre skeden tack vare effektivare tillväxt. I framtiden uppskattas andelen öka till 80-90 procent.

Gårdarnas produktionsstruktur, specialiserade nötgårdar

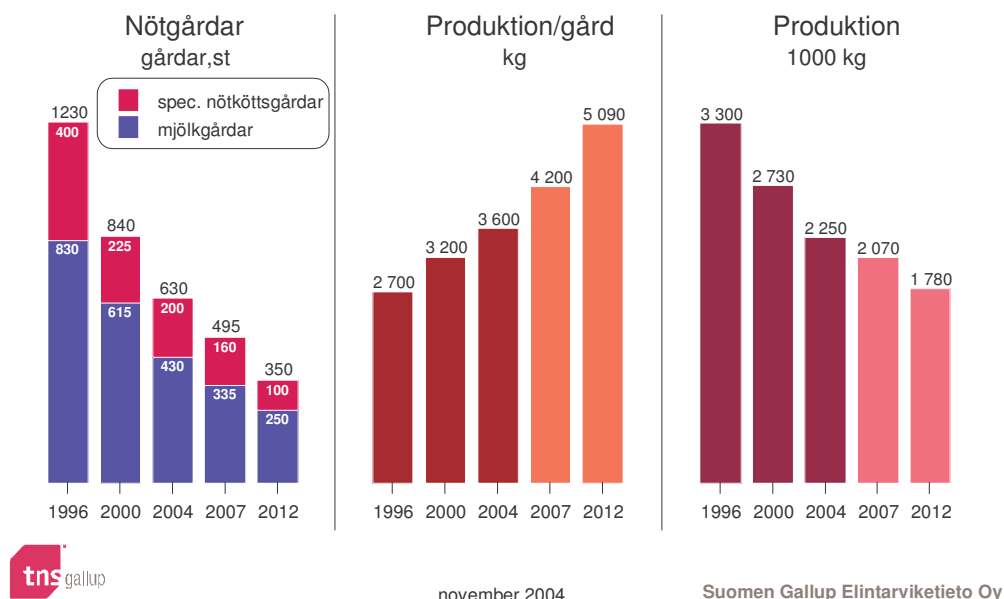
November 2004

Suomen Gallup Elintarviketiето Oy

Produktion

- Produktionen av nötkött har i Nyland sjunkit med närmare en tredjedel under EU-tiden, då siffran för hela landet är 6 %
- Enligt Elintarviketiето är minskningen i Nyland fram till 2007 sammanlagt 8 % och i hela landet 6 %
- År 2012 är produktionen av nötkött i Nyland en femtedel och i hela landet 15 % mindre än i dagens läge
- Minskningen beror på nedgången i antalet mjölkkor. Slaktvikterna uppskattas förbli minst på dagens höga nivå på grund av bristen på kalvar.

Nötköttsproduktion

Nulägesanalys av nötköttsproduktionen

<p>STYRKOR</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Produktionens goda image i konsumenternas ögon, djuren går på bete ○ Närproducerad mat för konsumenterna ○ Små slakterier kan idka verksamhet ○ Friskt och sjukdomsfritt djurmaterial ○ Kontraktproduktion 	<p>SVAGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gammalt byggnadsbestånd och små produktionsenheter ○ Svag lönsamhet-dålig produktions- och kostnadsstruktur ○ Sjunkande producentpriser ○ Stödberoende
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Konsumenterna finns nära ○ Foderförsäljning och entreprenad till hästgårdar ○ Spannmåls- och nötdjursgårdarnas maskinsamarbete och entreprenad ○ Bra djursjukdomsläge 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Inköps- och arrendepriiset på åker stiger ○ Närområdets produktion ○ Brist på kalvar ○ Förändringarna i stödpolitiken som gäller nötkött i EU och den inhemska stödpolitiken i södra Finland ○ Förändringar i jordbrukspolitiken ○ Striktare miljöföreskrifter för produktionen ○ Sjukdomsrisk

Nötköttproduktionens strategiska mål och åtgärder

Ledning

- Frågor kring livsmedelskvalitet, produktionsmetod och säkerhet blir allt viktigare faktorer som påverkar valet av produkt. En täckande dokumentering och certifiering av produktens livscykel genom hela kedjan blir vanligare. Via ett metodiskt system för verksamhetshantering på gårdar som producerar nötkött stärks tilliten till livsmedelskedjan och konsumenterna.
- Företagarnas välmående och ork bör framhävas med hjälp av stödjande åtgärder (bl.a. ett fungerande avbytarsystem, *arbetshälsovård*)

Ekonomi

- Handelns allt starkare position ökar producenternas behov av samarbete. De specialiserade nötköttproducenterna bör fungera som en integrerad del i en köttproduktionskedja där partnerskapsprincipen uppfylls, varvid producenterna belönas för att de förbundet sig.
- I syfte att förbättra lönsamheten kan man få ut ett tilläggspris på närmarknaden bl.a. genom förädling av kött till direktförsäljning via ett småskaligt slakteri
- Företagens förutsättningar att utvidga sin produktion tryggas med strukturpolitiska medel bl.a. systemet med avträdelsetöd, starttöd och nationellt investeringsstöd.

Produktion

- Också spannmåls- och nötdjursgårdarnas maskinsamarbete utökas varvid spannmålsgårdarnas maskinkapacitet kan utnyttjas effektivare än i dagens läge
- Nötdjursgårdar uppmuntras att samarbeta med andra gårdar med samma produktionsinriktning när det gäller produktionen av vallfoder

Kunder

- Förbättrande av den tekniska kvaliteten på nötkött med hjälp av avel, köttorskorsningar och forskning
- Offentliga bespisningar och arbetsplatsbespisningar bör på ett mera täckande sätt än nu fås att förbinda sig vid inhemskt nötkött
- Konsumtionens tyngdpunkt flyttas till allt mer förädlade livsmedel. Efterfrågan på livsmedel som är differentierade vad gäller ursprung, egenskaper och produktionsmetod ökar. I framtiden satsas allt mer på forskning och produktutveckling för att differentiera produkterna och skapa varumärken.

Kompetens

- Med hjälp av kvalitetsutbildning utvecklas ett metodiskt och målinriktat ledningssystem som betonar uppföljning av företagets ekonomi, samarbete och specialiseringsmöjligheter.

7. Svinhushållning

Svinhushållningen utvecklas allt mer på marknadens villkor vilket leder till att enheterna växer och branschkoncentrationen blir kraftig. Produktionen sker i allt högre grad i form av en enhetlig produktionskedja. Nödvändigheten av att behärska marknaden och förbättra konkurrenskraften styr produktionen i riktning mot kontraktsproduktion.

Till följd av CAP-reformen går gårdar med en stor svintäthet (de/ha) miste om stöd och nedskärningen av produktionsstöden ser i dagens läge inte ut att kunna kompenseras via LFA. Också bolagssvingårdarna hotas av stödnedskärningar som är större än genomsnittet.

Antal gårdar

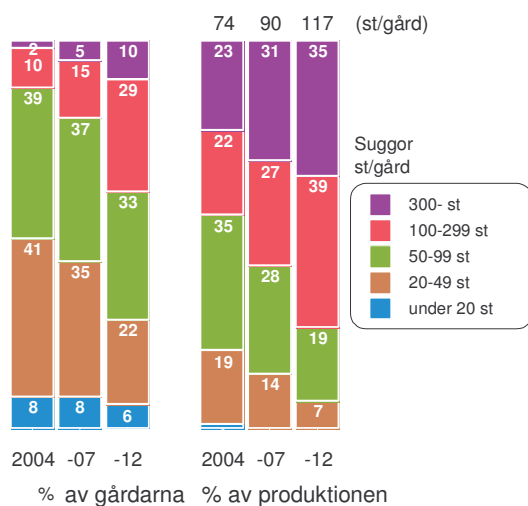
- I dagens läge idkar cirka 3 400 gårdar i hela landet svinhushållning som huvudsaklig produktionsinriktning. Av dem är andelen nyländska gårdar 3 procent.
- I Nyland finns det 103 gårdar som huvudsakligen är inriktade på svinproduktion. Av dessa bedriver cirka 80 gårdar smågrisproduktion.
- I Nyland fungerar också nätverkssvingårdar (enheter med flera hundra suggor inklusive suggring)
- Deras andel är i klass med landets medeltal: 17 % av suggorna och en dryg femtedel av antalet smågrisar
- Antalet svingårdar har halverats från år 1996 både i Nyland och i hela landet (-6 %/år). Den vanligaste orsaken till att svinhushållningen upphört är att produktionen är olönsam.
- Enligt Elintarviketiето visar prognosen för antalet svingårdar i Nyland år 2007 att det återstår 80 gårdar vilket innebär att en dryg femtedel upphör med produktionen. Det förutspås att antalet svingårdar sjunker till 65 stycken år 2012 (- 37 % från år 2004).

Svinköttsproduktionens struktur i Nyland

- Medelstorleken år 2004 var 74 suggor och cirka 1 600 slaktsvin per år i ett slaktsvinhus
- Under de närmaste åren håller de minsta storleksklassernas andel på att minska och svinhus med minst 100 suggor och 3 000 slaktsvin blir allmännare
- Enligt Elintarviketiето antas suggårdarnas medelstorlek öka till 90 suggor år 2007 och till 117 suggor år 2012
- Slaktsvingårdarnas enhetsstorlek ökar i genomsnitt till närmare 2 000 slaktsvin år 2007. På basis av det prognostiserade antalet grisar kan enhetsstorleken öka till 2 500 slaktsvin år 2012.

Gårdarnas produktionsstruktur

Gårdar med smågris-/kombinerad produktion

november 2004

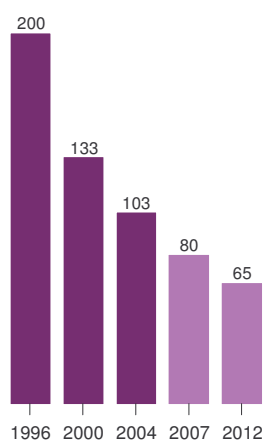
Suomen Gallup Elintarviketiето Oy

Produktion

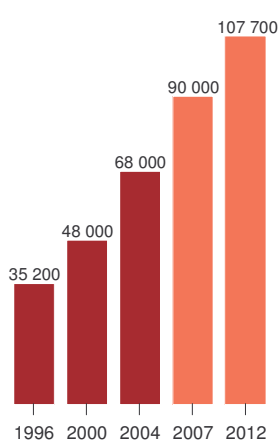
- Elintarviketiето uppger att den uppskattade ökningen fram till år 2007 blir större än produktionsminskningen, vilket skulle innebära att produktionen ökar med 4 % till 7,2 miljoner kilo.
- Efter år 2007 räcker nyproduktionen inte till för att täcka det minskade antalet svinplatser och produktionen sjunker tillbaka till nuvarande nivå.
- Smågrisproduktionen uppskattas öka endast litet (0,4 grisar/sugga), närmast som ett resultat av den ändrade produktionsstrukturen.

Svinköttsproduktion

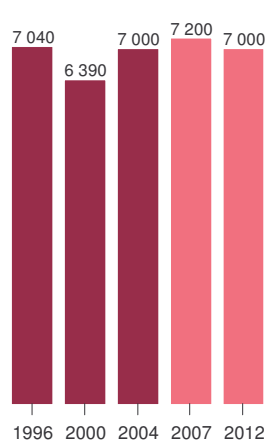
Svingårdar
gårdar, st

Produktion/gård
kg

Produktion
1000 kg

november 2004

Suomen Gallup Elintarviketiето Oy

Nulägesanalys av svinköttsproduktionen

<p>STYRKOR</p> <ul style="list-style-type: none">○ Konsumentens förtroende för finländskt svinkött○ Konsumenterna har tillgång till närproducerad mat○ Det finländska svinmaterialet är högklassigt○ Den inhemska foderspannmålen överstiger behovet○ Djursjukdomsläget är gott	<p>SVAGHETER</p> <ul style="list-style-type: none">○ Dålig tillgång på anställd arbetskraft som är specialiserad på svinhushållning○ Gammalt byggnadsbestånd och små produktionsenheter○ Svag lönsamhet-dålig produktions- och kostnadsstruktur○ Sjunkande producentpriser○ Stödberoende○ Handelns starka förhandlingsposition i förhållande till varuleverantörerna
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none">○ Små slakterier kan idka verksamhet○ Under strukturutvecklingen kan ny teknologi tas i bruk på gårdsnivå○ Stallgödseln kan utnyttjas effektivt inom växtodlingen○ Via nätverksbildningen kan svingårdarna specialisera sig och förbättra sin konkurrenskraft○ Sänkningen av spannmålspriset sänker foderkostnaderna och företagets konkurrenskraft ökar	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none">○ Inköps- och arrendepiset på åker stiger○ Förändringar i jordbrukspolitiken○ Närområdets produktion Estland m.fl.○ Gårdar som fortsätter producera har inte tillräckligt kapital för att utvidga, svingårdarna skuldsätter sig○ Den inhemska stödpolitiken i södra Finland○ Striktare miljöföreskrifter för produktionen○ Sjukdomsrisker○ Industriell produktionsmetod

Svinköttsproduktionens strategiska mål

Ledning

- Genom uppföljning av produktionskostnaderna, effektivare verksamhet och systematik kan betydande inbesparingar fås till stånd. Via system för verksamhetshantering på gårdar som producerar svinkött stärks förtroendet för livsmedelskedjan och konsumenterna.
- Betydelsen av förebyggande hälsovård som stöd för företagarnas välmående och ork bör framhävas med hjälp av stödjande åtgärder (bl.a. ett fungerande avbytarsystem, *arbetshälsovård*)

Ekonomi

- Den inhemska produktionens goda image och temat kring närproducerad mat utnyttjas
- Produkternas och varumärkenas betydelse ökar i framtiden
- För att stärka lönsamheten måste man få ut ett tilläggspris på närmarknaden, bl.a. möjligt för en del av producenterna att överlåta köttförädlingen via ett småskaligt slakteri till direktförsäljning.
- Producenterna måste söka olika verksamhetsalternativ med vilkas hjälp svinköttsproducenterna genom ett intensivt samarbete kan påverka producentprissättningen och produktionsvillkoren
- För att underlätta inkomstvariationerna inom svinhushållningen säkerställs så omfattande möjligheter till inkomstutjämnning i beskattningen som möjligt
- Med hjälp av investerings- och stödpolitik möjliggörs en fortsatt produktion
- Gårdarna borde inte påläggas extra kostnader jämfört med konkurrentländerna när det gäller att följa miljöbestämmelserna

Produktion

- Maskinsamarbetet och användningen av entreprenadtjänster utökas i syfte att sänka kostnaderna
- Smågrisdödligheten sänks och smågrisavkastningen höjs
- Till följd av de större svingårdarna blir de ekonomiska förlusterna vid djursjukdomar avsevärda. Gårdarna ska hållas informerade om sjukdomsrisker och sjukdomsbekämpning och ett intensivt samarbete mellan producenterna, industrin och myndigheterna säkerställs
- Vid import av svinmaterial får det goda djursjukdomsläget i vårt land inte äventyras

Kunder

- Den tekniska kvaliteten på svinkött ska utvecklas så att köttet motsvarar konsumenternas krav. Aveln ska fungera i intensivt samarbete med förädlingsindustrin. För att kedjan ska fungera störningsfritt krävs att de olika aktörerna förbinder sig vid samma mål
- Olika slags funktionella köttberedningar ökar i antal på marknaden
- En stor del av det färska svinköttet säljs som konsumentförpackat kött som är enkelt att tillreda. En allt större andel av svinköttet säljs i beredningar.

Kompetens

- Utvecklande av företagets verksamhetshandling, förbättrande av kunskaperna i företagsledning med hjälp av kvalitetsutbildning

8. Växtproduktion

Nuläge och genomgången strukturutveckling

Inom sektorn för växtproduktion blir verkningarna av CAP-reformen mindre än inom husdjurssektorn. Verkställandet av reformen medför ingen dramatisk nedgång i växtodlingsgårdarnas inkomster, men den partiella frikopplingen av stöden från produktionen gör det allt mer lockande att upphöra med produktionen och lägga åkrarna i träda.

När det gäller spannmålsproduktionen kan två sinsemellan klart avvikande utvecklingstrender skönjas i Nyland. En del av gårdarna har aktivt satsat på att utveckla spannmålsproduktionen, utökat åkerarealen samt investerat i maskiner och anordningar. Ökningen av åkerarealen sker i huvudsak genom arrendering. Konkurrensen om den åkermark som bjuds ut har höjt såväl försäljningspriset som arrendenivån. Den andra tydliga huvudlinjen utgörs av deltidjordbrukare som får sin huvudsakliga utkomst utanför gården. Deltidjordbruket gör för sin del det möjligt att bevara landsbygden levande.

Antal gårdar

De nyländska växtodlingsgårdarna är **betydligt större än medeltalet för hela landet**.

- Av alla spannmålsgårdar i Nyland är 27 % över 50 hektar stora, då motsvarande andel i hela landet är endast 15 %
- Under de kommande åren ökar gårdsstorleken i Nyland mer än i resten av landet och skillnaden i andelen stora gårdar ökar ännu mera för Nylands vidkommande
- För närvarande är antalet spannmåls- och specialväxtgårdar i Nyland cirka 3 200
- Enligt Elintarviketiето förutspås antalet sjunka till under 2 000 gårdar före år 2012, dvs. en minskning med cirka 38 %
- Den relativa minskningen är en aning mindre än den genomsnittliga minskningen av det totala antalet gårdar (40 %) → växtproduktionens betydelse ökar
- Spannmålsproduktionen uppskattas ha ökat med cirka 2 % då vi når fram till år 2012.

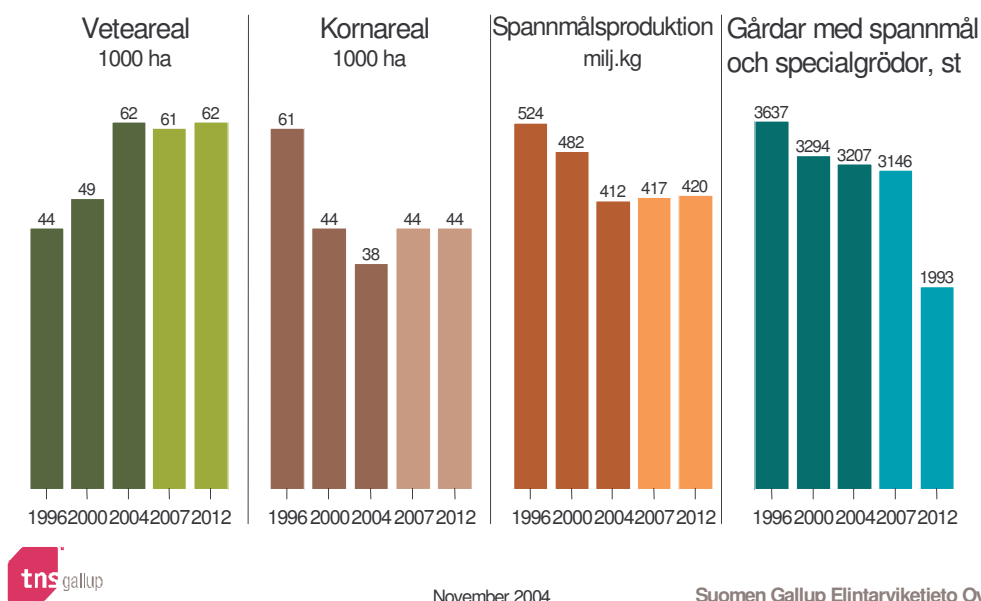
Enligt strategiarbetets sakkunniga visar Elintarviketiетos uppskattning på en alltför snabb minskning av antalet gårdar i Nyland. Möjligheterna till mångsidigare produktion och förvärvsarbete utanför jordbruket ses som en broms för minskningen av antalet gårdar i Nyland.

Växtproduktionens struktur i Nyland

Spannmålsgrödorna dominerar åkeranvändningen i Nyland såväl nu som i framtiden.

- Vallarealen minskar i och med att antalet kor sjunker, men detta har ingen större effekt i Nyland
- I Nyland läggs en relativt sett mindre åkerareal i träda än i Finland i medeltal, eftersom de nyländska åkrarna har en bättre avkastningspotential än genomsnittet
- Ökningen av vetearealen kan efter år 2005 antas bero på att det kommer att börja odlas allt mer höstvete. Ökningen av höstvetearealen verkar samtidigt för att rybsodlingen bevaras
- Också kornarealen ökar från dagens läge
- Det förutspås att rågarealen minskar jämfört med i dag
- Arealen med havre har redan nu gått förhållandevis mycket nedåt, så någon betydande ytterligare minskning är inte längre i sikte

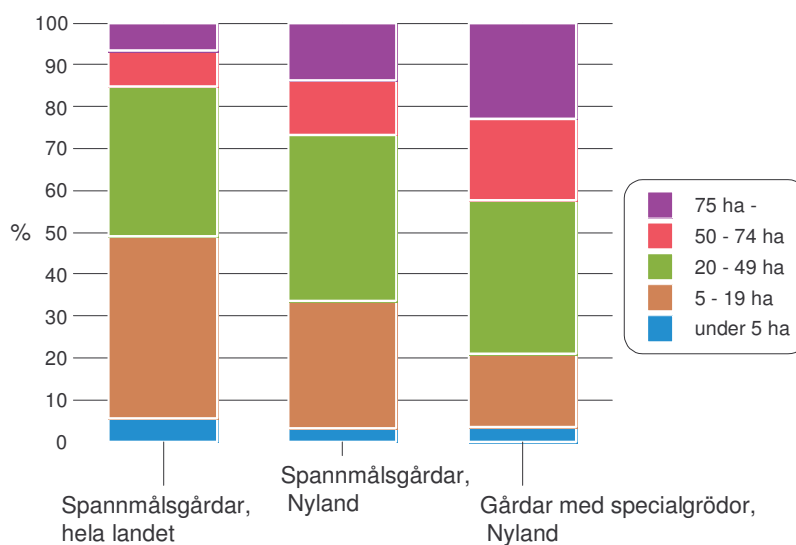
Produktions- och gårdsstruktur för spannmål

Produktion

- Enligt Elintarviketietyets uppfattning förblir skördenivån i Nyland dock på ungefär samma nivå som i dag och totalskörden ökar med endast cirka 2 %, vilket närmast kan förklaras med förändringar i arealerna.

Växtodlingsgårdarnas struktur

tns gallup

November 2004

Suomen Gallup Elintarviketiety Oy

Nulägesanalys av växtproduktionen

STYRKOR <ul style="list-style-type: none">○ De odlade åkrarna är en del av det ny-ländska landskapet○ De naturliga förhållandena är gynnsamma – bland de bästa och bördigaste trakterna i södra Finland○ Specialproduktion bedrivs på åkrarna○ Konsumenterna och förädlingsindustrin finns nära○ Möjligheter till externa förvärvsarbeten för att minska den ekonomiska risken	SVAGHETER <ul style="list-style-type: none">○ Små olönsamma enheter○ Prinsnivån på åkermark kommer att förbli högre än i resten av landet○ I och med att befolkningsantalet ökar uppstår ett tryck på planläggning och utbyggnad i landets södra delar○ Byggande av vägar och andra trafikförbindelser
MÖJLIGHETER <ul style="list-style-type: none">○ Konsumenternas förtroende för den inhemska jordbruksproduktionen○ Närheten till tätorterna för med sig också andra markanvändningsformer○ Samarbete med boskaps- och spannmåls gårdar○ Flerbranschgårdar○ Ibruktagande av ny teknologi○ Deltidsodling möjlig, bevarar landsbygdens livskraft	HOT <ul style="list-style-type: none">○ Det kontinuerligt sjunkande spannmålspriset minskar jordbrukarnas motivation att producera○ Högt arrendepreis på åkermark○ Stödnivåerna i södra Finland○ Ytterst beroende av lösningarna på EU:s stödpolitik○ Extensifierad odling○ Åkrarnas försämrade växtkraft

Växtproduktionens strategiska insatsområden inklusive mål och åtgärder

Ledning

- Målet är att alla grupper i livsmedelskedjan ska sätta värde på inhemsk växtproduktion
- En målmedveten/målinriktad verksamhet på växtodlingsgårdarna främjas
- Inom utbildningarna, bl.a. kvalitetsutbildningarna, betonas utvecklandet av kunskaper och färdigheter i affärsledning så att företagarna målmedvetet förmår utnyttja befintlig eller förvärvbar kunskap (om teknologi, nätverksbildning) och teknik

Produktion

- Den nuvarande åkerarealen bevaras odlad och jordbrukslandskapet öppet
- Samarbetet mellan företagarna och övriga medlemmar i livsmedelskedjan utökas
- Ytterligare entreprenad/biinkomstarbeten utanför jordbruket främjas
- Man tar effektivt fram nya forskningsrön till jordbrukarna. Aktörsgrupperna intensifierar samarbetet med forskningen och undervisningen. Resultaten från försöksverksamheten utnyttjas effektivt och en fortsatt försöksverksamhet tryggas i Nyland

- Med hjälp av utbildningar (bl.a. teknologi, nätverksbildning, planering av affärsverksamheten) försöker man stödja åtgärder för utveckling av spannmålsproduktionen och kläcka affärsidéer för att göra gårdarna mångsidigare.

Ekonomi

- Jordbrukare som utvecklar sin produktion uppmuntras till förnuftiga investeringslösningar med tanke på ekonomin och funktionaliteten, bl.a. med hjälp av utbildning, sakkunnigteam
- Man arbetar på att främja spårbarheten för inhemsk spannmål, skapa ett mervärde för spårbar spannmål och därmed få ut ett bättre pris för den och samtidigt säkerställa gårdarnas konkurrenskraft också i framtiden, bl.a. med hjälp av utvecklingsprojekt för bevarandet av jordbrukets konkurrenskraft
- Företagens förutsättningar att utvidga sin produktion tryggas med strukturpolitiska medel bl.a. systemet med avträdelsestöd, startstöd och nationellt investeringsstöd samt arealstöd

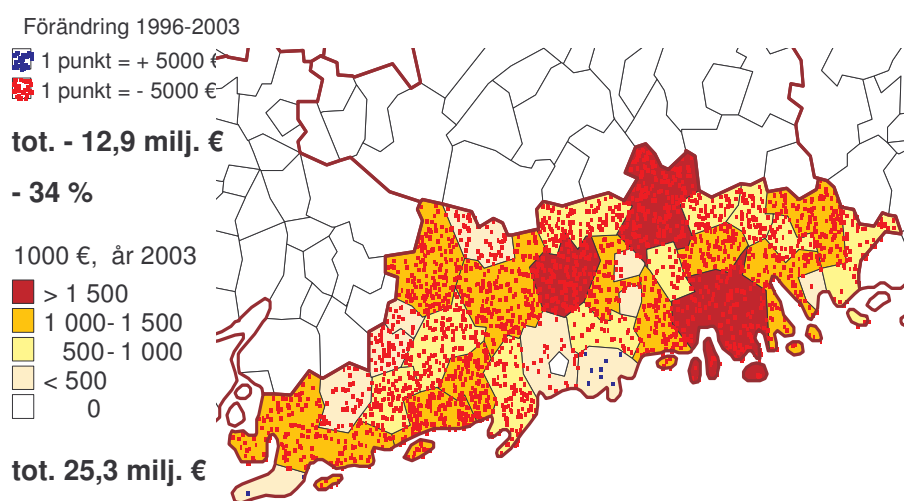
Kunder

- Målet är att både i kvalitativt och kvantitativt hänseende producera spannmål som uppfyller konsumentens och förädlingsindustrins behov
- Konsumentens förtroende för inhemsk jordbruksproduktion ökas med hjälp av information om spannmålsproduktionskedjan

Kompetens

- Man utreder möjligheterna till och ordnar utbildning om den nyaste teknologin, nya sorter, odlingsmetoder och andra aktuella frågor
- Företagsledningen, bl.a. kunskaper om teknologi, odlingsmetoder och nätverksskunnande, utvecklas med hjälp av kvalitetsutbildning

Spannmålsinkomster 1996-2003

9. Landsbygdsföretagande (företagsverksamhet med anknytning till gårdsbruk)

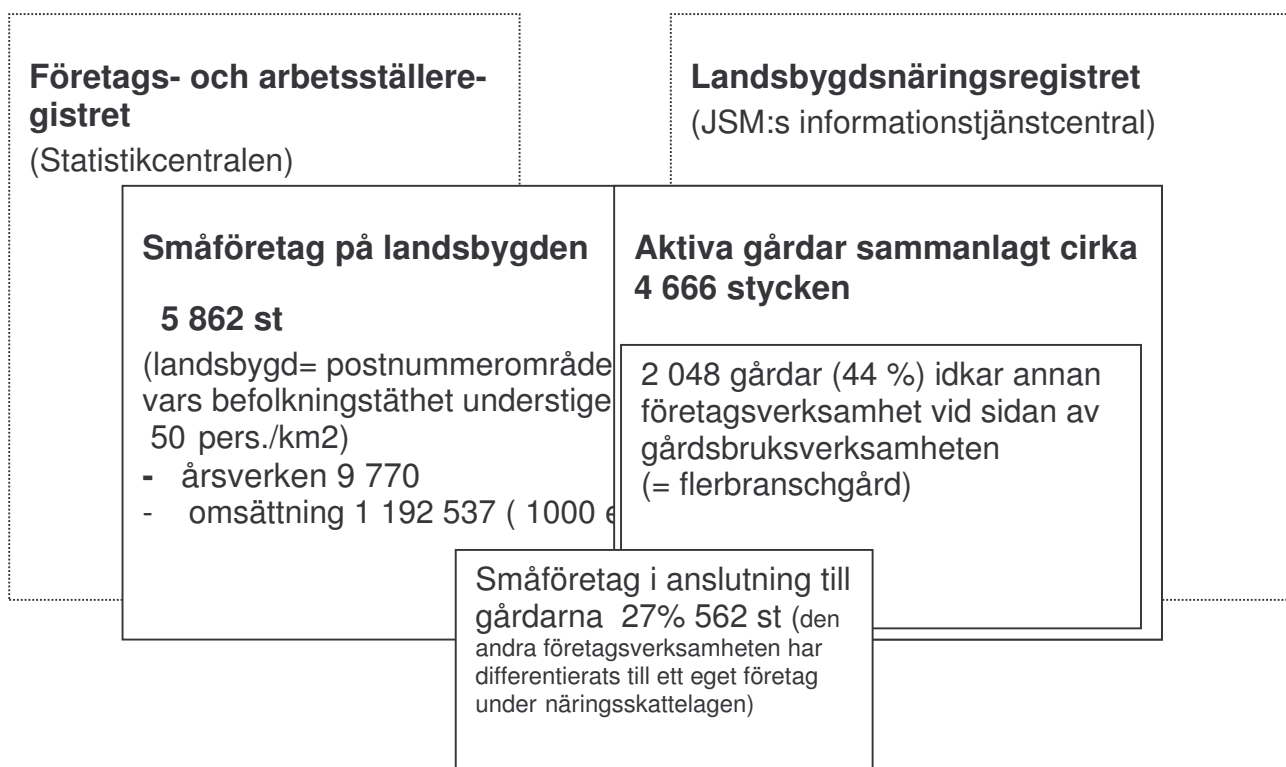
Samhällsomvandlingen och den ekonomiska högkonjunkturen har skapat efterfrågan på och möjligheter till verksamheter av helt ny typ. Företag på gårdarna bygger ofta sin verksamhet på redan befintliga traditioner och resurser. Därmed har de befintliga resurserna gjort det möjligt för gårdsbruket att skapa utbud till denna efterfrågan, t.ex. som företag inom turist-, vård- och omsorgsbranschen.

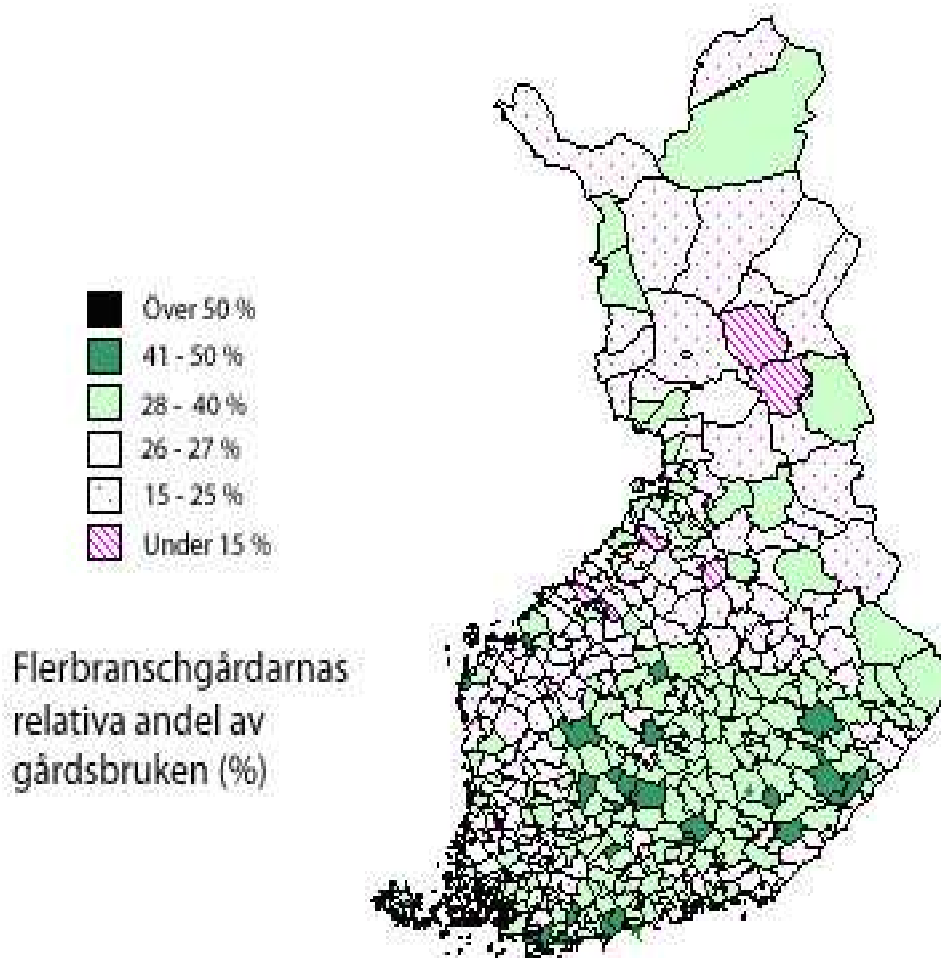
Jordbrukets strukturutveckling har skapat ytterligare möjligheter av nytt slag, t.ex. maskinentreprenad mellan gårdarna samt entreprenadarbeten utanför gården. Merparten av företagen beskattas tillsammans med jordbruket och är underställda jordbruksskattelagen.

Gårdar med flerbranschstruktur (bedriver annan företagsverksamhet vid sidan av gårdsbruket) avviker från andra gårdar (TIKE 2001)

- Gårdens antal hektar överstiger medeltalet
- Vanligen större spannmålgårdar, mer sällan mjölkgårdar
- I statistiken för hela landet stannar omsättningen från annan företagsverksamhet under 8 500 euro hos 42 procent av gårdarna. Cirka 19 procent av gårdarna har en omsättning på över 42 000 euro. (TIKE 2001 och MTT:s utredningar 14, år 2002)

En helhetsbild av småföretagandet år 2003 inom Nylands TE-centrals område: (MTT- Pienyri-tysrekisteri)

Verksamhetsmiljö

- Närheten till huvudstaden och den stora folkmängden erbjuder de bästa möjligheterna att starta eller bedriva annan företagsverksamhet i vårt land
- Marknadsnischer går fortfarande att finna på den lokala marknaden
 - Serviceföretagandet inom hästbranschen (ridskolor, hobbyställ, stall för inackorderingshästar) har ökat och vuxit i omfattning under de senaste åren. Denna bransch har ökat efterfrågan på i synnerhet små lantgårdar inom Nylands TE-centralens område
 - De fåtaliga underleverantörsföretagen inom metall- och träbranschen visar att alla möjligheter inom företagsverksamheten ännu inte har utnyttjats inom TE-centralens område.

Nulägesanalys av landsbygdsföretagandet

STYRKOR <ul style="list-style-type: none">○ tätortsnära - stort befolkningsunderlag○ (1,5 milj. invånare, största befolknings-tätheten av områdena i Finland)○ över 80 % av invånarna bor i städer○ starkt affärsliv, företagen i genomsnitt mera utbildade än på andra områden○ företagarfamiljen är inte helt beroende av en enda inkomstkälla○ riksomfattande ämbetsverk och inrättningar nära○ forskning och rådgivning nära○ goda förbindelser○ stark turism (nationell och internationell) -> landsbygdsturism○ tvåspråkighet○ trivsam boendemiljö	SVAGHETER <ul style="list-style-type: none">○ man har inte behövt utnyttja alla resurser på gården (jfr lönearbeten)○ byggnadsbeståndet som frigörs används improduktivt○ brist på kunskaper i affärsverksamhet○ föga inriktning på tillväxt, små resurser○ ringa nätverksbildning mellan företagarna, bl.a. servicebranschen○ det saknas marknadsföringsorganisationer för att sälja småföretagens produkter (landsbygdsturism, livsmedel, hantverk)○ svårt att få yrkeskunnig extra arbetskraft under säsongperioderna○ delvis konkurrensutsatt marknad (bl.a. maskinentreprenad)○ dyrare att genomföra investeringar i företagsverksamhet (bl.a. byggande) än annanstans i Finland, jfr huvudstadsregionens inverkan på priserna
MÖJLIGHETER <ul style="list-style-type: none">○ ökad omsättning och förbättrad lönsamhet○ EU:s inre marknad ligger nära○ externa förvärvsarbeten○ växande marknad för serviceföretagande på landsbygden (underleverans, yrkes-skickliga maskinserviceföretagare)○ utnyttjande av förbättrad teknologi○ det skulle finnas efterfrågan på tjänster som produceras av ett personaluthyrningsföretag med yrkeskunnig arbetskraft på landsbygden○ bildande av nätverk (jfr marknadsföring, produktion)○ goda möjligheter till fritidsaktiviteter	HOT <ul style="list-style-type: none">○ företagets resurser kan bli alltför splittrade○ företagarfamiljens ork i arbetet○ miljöbelastning (mark, vatten, luft)○ infrastrukturen utvecklas i skadlig riktning på landsbygden○ landsbygden går miste om sitt kunnande

Landsbygdsföretagandets strategiska mål

Ledning

- Verksamheten på gårdsbruksföretag med flera branscher ska utvecklas målinriktat med hjälp av system för verksamhetshantering vid företag

Produktion

- Byggandet av nya slags samarbetsnätverk där man utnyttjar växelverkan mellan stad och landsbygd, inte enbart landsbygdens interna nätverk, jfr hobbyer, olika serviceföretag, närproducerad mat/energi
- Grundande av en aktörsgrupp inom turistbranschen för planering av utbildnings- och marknadsföringsåtgärder
- Maskinentreprenörerna ska utveckla olika slags nya samarbetsformer (för närvarande en maskinring i Nyland)
- Beträffande träförädling görs en kartläggning av serviceutbudet i form av ett projekt samt en utredning över möjligheterna till underleverans och samarbete
- Med tanke på ökad energianvändning genomförs ett projekt som samordnar utvecklingsverksamheten i Nyland

Ekonomi

- Kunskaperna om affärsverksamhet måste förbättras, de fungerande företagens tillväxt ska stödjas
 - granskning av såväl företagets marknadsföringskanaler som marknadsföringsområdet, företagets image, segmentering, resultat, försäljningsarbetet och sätten att bilda nätverk
- En fortsättning på finansieringsstödet till småföretag också under följande programperiod är nödvändig då företagen inleder eller utvidgar sin verksamhet
- Bl.a. utvecklandet av mervärdesbeskattningen inverkar på om företagen inriktar sig på tillväxt
- Åtgärder som sporrar till att anställa mera personal, bl.a. sänkning av lönebikostnaderna och socialskyddsavgifterna.

Kunder

- Det finns en tydlig efterfrågan på och behov av serviceföretagande. Landsbygdsföretagandet ska fortsättningsvis uppmuntras.
- I fråga om företagsverksamhet och produktutveckling ska ett kundorienterat tankesätt tillämpas i allt större utsträckning
- Nya företagsprojekt inom servicebranschen så som exempelvis skötsel av friluftsleder, grönområden, golfbanor, skid- och skridskobanor samt olika slags tjänster inom fastighetsskötseln

Kompetens

- Förbättrad informationshantering och kontroll över den egna tidsanvändningen
- Förbättrade kunskaper i ledning och affärsverksamhet
 - Utvecklingsprojekt som fokuserar på utvecklande och främjande av företagarnas marknadsföring behövs inom olika branscher
- Kunskaper i bildandet av nätverk på olika sätt, bl.a. entreprenader, utvecklande av underleverantörskap
- En fortsättning på utbildningsprojekt som stöder företagsrådgivningen (marknadsföring, kunskaper i företagsekonomi, nätverksbildning) inom hela TE-centralens område med beaktande av tvåspråkig service

10. Ekologisk produktion

Nuläge och genomgången strukturutveckling

Den ekologiskt odlade produktionsarealen inom EU har vuxit kraftigt under hela nittio-talet. I Finland har den årliga ökningen i genomsnitt varit 28 procent, medan många andra länder har haft en ännu kraftigare tillväxt (Spanien 58 %, England 47 %, Italien 38 %).

Hittills har odlingsarealen för ekologisk spannmål vuxit i jämn takt, men nu avstannat. Störningen har fortgått i ett par år. Inom odlingen av olika spannmålslag förekommer en årlig vågrörelse på grund av spannmålshandeln och stöden. Åtgången på spannmål är allmänt taget dålig, priset har sjunkit.

Antal gårdar

- De ekologiska gårdarna är i regel växtodlingsgårdar
- År 2003 fanns det 392 ekologiska gårdar i Nyland (8,0 % av de aktiva gårdarna i Nyland) och 14 125 ha ekologiskt odlad åker (7,6 % av åkerarealen i Nyland)
- Beträffande den ekologiska produktionens andel av den odlade arealen ligger Finland på 4:e plats i Europa, antalet hektar är dock bara 3,4 % av antalet hektar med ekologisk produktion i hela EU (10:e plats). De största arealerna finns i Italien (27 % av EU:s ekologiskt odlade areal), England, Tyskland, Spanien och Frankrike

Den ekologiska växtproduktionens struktur i Nyland

- Medelstorleken av en ekologisk gård i Nyland är 36 ha, då medeltalet för hela landet är 33,2 ha
- Husdjursgårdarna är få till antalet, i praktiken finns det inga ekologiska mjölkgårdar alls
- Arealerna med bär- och fruktodling ökar klart

Produktion

- Av hela landets ekologiskt odlade areal producerades följande andel ekologisk spannmål i Nyland
 - Ekologiskt odlad råg 14,8 % (förändring från föregående år -26 %)
 - Ekologiskt odlat vete 27,4 % (förändring 18 %)
 - Ekologiskt odlad havre 6,9 % (förändring -4 %)
 - Ekologiskt odlat korn 2,4 % (förändring 24 %)
 - Ekologiskt odlad rybs 17,1 % (förändring 24 %)
- I Nyland produceras
 - ca 5 % av all ekologiskt odlad morot, potatis och lök i Finland
 - ca 11 % av alla ekologiskt odlade jordgubbar i Finland
 - 17 % av landets ekologiskt odlade äpplen
 - ca 4 % av de ekologiskt odlade vinbären
- Nylands andel av den ekologiska husdjursproduktionen år 2002:
 - Ekologiskt uppfödda nötkreatur 2,6 %
 - Ekologiskt uppfödda får 12,6 %
 - Ekologiskt uppfödda svin 7,5 %
 - Ekologiskt uppfödda höns 4 %
 - Ekologisk biodling 6,3 %

Nulägesanalys av den ekologiska produktionen

<p>STYRKOR</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De gynnsammaste väderförhållandena i Finland ○ Jordarterna lämpliga för mångsidig produktion ○ Jordbrukarna har förbundit sig vid systemet ○ Omfattande kunskaper om åkerbruk ○ Finland är världens 3:e största havreproducent efter Kanada och Sverige, finländsk havre värdesätts ○ Marknaden och förädlingsindustrin finns nära ○ Forskningsanstalterna (universitetet) ligger nära ○ Ett heltäckande utbud av rådgivningstjänster 	<p>SVAGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Den ekologiska produktionens allmänna trovärdighet är svag (gäller såväl konsumenter som producenter) ○ Produktionsmängderna små och produkterna ofta ensidiga (efterfrågan och utbud möts inte) ○ Husdjursproduktionens struktur: få gårdar som ligger långt ifrån varandra, svårt att bilda nätverk ○ Mjölproduktion, produktionskrav, produktionskrav><stödkrav ○ På grund av stöden är produktionen delvis ineffektiv (inte enbart ett problem för den ekologiska produktionen)
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nätverksbildning ○ Samarbete ○ Närproducerad mat ○ Stor- och restaurangköken intresserade av ekologiskt producerade råvaror ○ Trädgårdsproduktion (efterfrågan finns) 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Stöden minskar (141, stöd för ekologisk produktion) ○ Det låga stödet under övergångsperioden hotar nya gårdars övergång till ekoproduktion ○ Producentpriserna sjunker (spannmål, mjölk, kött) ○ Utbudet överstiger efterfrågan, massproduktionen ökar -> priset sjunker (ett faktum redan för spannmålets del) ○ Deltidsarbete och andra arbetstillfällen inom den ekologiska trädgårdsproduktionen (man vill inte binda sig vid den arbetskrävande och osäkra trädgårdsproduktionen om det finns andra möjligheter) ○ Brist på näringsämnen på kreaturslösa gårdar (i synnerhet fosfor, kalium, men också kväve) ○ Växtskydd (fleråriga ogräs med djupa rötter: kvickrot, mjölkdistel, åkertistel) ○ EU:s utvidgning kommer att inverka också på ekoproduktionen i Finland

Strategiska mål och åtgärder i fråga om ekologisk produktion

Ledning

- kontrollsystemet måste förenklas eller privatiseras

Produktion

- förbättrad odlingsteknik (ogräsbekämpning, odlingsmetoder)
- inom livsmedelsproduktionen på odlingssidan utveckling av maskiner och metoder för ekologisk produktion
- näringsförsörjningen ska bli fungerande
- olika former av certifierad ekologisk produktion ska gå att koppla samman (primärproduktion, förädlade produkter, service)
- gårdssamarbete, nätverksbildning, kedjebildning → kontraktsproduktion
- (samarbetet mellan producenter och uppköpare måste ovillkorligen bli fungerande)
- effektivare marknadsföring

Ekonomi

- i fråga om stödpolitiken ska stöd för kalkning fås med i miljöstödet, ersättning för gröntträda, samma regler för svartträda som inom konventionell produktion.

Kunder

- produktutveckling → produktutveckling av livsmedel (i synnerhet sådan som gynnar förädlingsindustrin)

Kompetens

- jordbrukarutbildningen görs intressantare; med hjälp av projekt, ledarens roll viktig
- framtagande av forskningsrön → mera anslag till forskningen kring ekologisk produktion
- höjning av det ekonomiska kunnandet

11. Produktion av specialgrödor

Nuläge och genomgången strukturutveckling

Som produktionsområde för specialgrödor är Nylands läge optimalt med tanke på konsumtionscentrumen. Distributionsrutterna är korta. Det finns goda möjligheter att idka direktförsäljning från produktionsplatsen eftersom arbets- och fritidsresorna går igenom landskapet. Också klimatet och jordmånen erbjuder de bästa förutsättningarna för specialproduktion hos oss. Jämfört med resten av Finland är Nyland det mest konkurrenskraftiga området för specialproduktion. Konkurrensen är emellertid inte längre begränsad till enbart Finland utan omfattar hela EU. De främsta konkurrenterna befinner sig strax bakom vår södra gräns.

Det grundläggande problemet såväl i Nyland som i hela Finland är de höga produktionskostnaderna till följd av vårt nordliga läge: kort säsong, behov av tillskottsenergi, snävt produkturval.

Miljölagstiftningen utvecklas i snabb takt och skärper produktionskraven när det gäller utsläpp av näringsämnen, användning av bekämpningsmedel och krav för CO₂ – utsläpp vid uppvärmning.

De höga energikostnaderna uppkommer i och med att odlingen anpassas tidsmässigt till säsongen och energiförbrukningen knappt alls går att förutspå på grund av de ombytliga vintrarna. Samtidigt är priskonkurrensen på närmarknaden hård efter att den inre marknaden har utvidgats.

Specialgrödornas produktionsstruktur i Nyland

Produktion

gröda	Areal-enhet	1990 Nyland	1995 Nyland	2000 Nyland	2002 Nyland	Hela landet 2002
potatis	ha	500	1500	700	600	29 800
rotfrukter (kålrot, morot, rödbeta, rotselleri)	ha	76	163	94	63	
kål (blomkål, vitkål, kinakål och andra kålsorter)	ha	323	429	348	340	
sallatssorter, huvudsallat	ha			30	34	
andra grönsaker (trädgårdsärt, lök, purjo, frilandsgurka, kryddor och övriga)	ha	127	466	307	302	4439
tomat	m ²	11 100	55 600	48 500	46 400	1 214 000
gurka	m ²	44 800	50 200	47 100	47 500	782 000
sallat	m ²	29 100	74 600	43 500	30 400	359 700
andra grönsaker	m ²	12 300	45 000	36 000	40 000	359 700
jordgubbe	ha	94	360	329	264	4 091
vinbär	ha	21	52	46	56	2 372
hallon	ha	4	14	22	20	431
andra bär: krusbär	ha	1	1	1	0,6	312
äppelträd	ha	45	108	95	102	560

Nulägesanalys av produktionen av specialgrödor

<p>STYRKOR</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ närheten till kunderna – låga fraktkostnader ○ konsumenten värdesätter inhemska produkter ○ gynnsamt klimat jämfört med resten av Finland ○ lämpliga jordarter ○ medborgarnas intresse för att ”hålla området grönt” ○ landsbygdslandskapets värde accentueras i och med urbaniseringen 	<p>SVAGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ små möjligheter att utvidga produktionen ○ allt för litet mark med tanke på växtföljden ○ liten enhetsstorlek ○ rätt svagt utbud på opartisk rådgivning ○ möjligheterna till rådgivning utnyttjas dåligt ○ inte möjligt att med offentliga medel använda sig av begreppet ”inhemskt” vid marknadsföringen ○ ”dyr” arbetskraft och dålig tillgång på yrkeskunnig säsongsarbetskraft ○ samarbete mellan regionens odlare saknas ○ centralaffärerna är starka: affärerna går samman i kedjor varvid de direkta affärsrelationerna minskar
<p>MÖJLIGHETER</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ de stora konsumtionscentrumen ligger nära ○ korta transportsträckor ○ köpkraftiga och kvalitetsmedvetna kunder ○ direktförsäljning, självplock ○ intensifiering av odlarsamarbetet ○ produktion av nya specialgrödor för marknaden = försöksmarknadsområdet ligger nära 	<p>HOT</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ import från nya EU-medlemsstater ○ produktionen flyttas till de nya EU-länderna ○ import från andra EU-länder ○ ojämn produktion, som beror på brister i odlarsamarbetet när det gäller att samordna produktionen enligt efterfrågan ○ branschen lider brist på yrkeskunnig säsongsarbetskraft ○ höga energikostnader ○ företagarnas höga medelålder ○ svårigheter med generationsväxlingar ○ lamt intresse för att bli företagare i branschen

Strategiska mål och åtgärder i fråga om produktionen av specialgrödor

Ledning

- Bildandet av nätverk mellan företag som odlar specialgrödor bör kunna främjas med antingen själv- eller projektfinansiering
- Spårbarhet som gynnar kundbelåtenheten och en genomskådlig verksamhet med hjälp av dokumentering av processerna ingår i hela kedjan inom modern produktion. Dokumenteringen förbättrar samtidigt företagets verksamhetshandling och ger inbesparingar. Effektivare ledningsverktyg är system för kvalitets/verksamhetshandling som nödvändigt måste främjas.

Produktion

- Produktionen borde kunna samordnas regionalt så att den motsvarar efterfrågan. Produktionsringar och gemensam marknadsföring kunde lösa åtminstone en del av dessa problem.
- Den regionala planeringen och uppföljningen av produktionen bör organiseras så att samarbetet mellan odlare och kunder fungerar bättre än i dagens läge. Problemet är att få produktionen att motsvara efterfrågan.
- I och med att produktionen och marknadsföringen blir rationellare får man in nya företagare i branschen och generationsväxlingarna tar fart. Detta förutsätter att lönsamhetsanalyserna för branschen blir uppdaterade och arrangemangen kring finansiering och arbetskraft fås i skick.

Ekonomi

- Verksamhetsmöjligheterna för växthusföretag och företag med frilandsproduktion ska bygga på en företagsekonomiskt hållbar grund. Därför måste odlarsamarbetet intensifieras. Företagen måste uppnå den nivå på investeringsintensiteten som hör samman med framgångsrik företagsverksamhet.
- Investeringsstöden ska fokusera på förbättrad konkurrenskraft genom att man väljer rätt strategi för sättet att producera och intensifierar produktionsmetoderna. Detta förutsätter att det finns effektiva uppföljningssystem för investeringarna och att stöden inriktas på att utveckla produktionen och inte enbart på att upprätthålla den.
- I syfte att förbättra det enskilda företags lönsamhet är det nödvändigt att utarbeta branschspecifika lönsamhetsanalyser i samarbete med rådgivningen och forskningen.
- Med tanke på företags fortsatta verksamhet är det nödvändigt med jämförande alternativ när det gäller produktionskostnaderna och hur produktionen är förlagd med avseende på övriga landskap eller EU:s inre marknad.

Kunder

- Med hjälp av nya produkter bör en utvidgning av produktionsmöjligheterna stödjas systematiskt genom nya växter och sorter.
- I sina årsplaner ska företaget budgetera en större kvalitetsmedvetenhet hos kunderna med hjälp av kvalitetskommunikation och beaktande av kundresponsen, vilket medför att det finns resurser till förfogande för ändamålet. I detta sammanhang ska man undersöka om nationella medel och gemenskapens medel för marknadsföring går att använda. När det gäller privat finansierad marknadsföring kan produkternas inhemska ursprung och folkhälsoaspekter betonas.

Kompetens

- I regionen finns ett måttligt utbud på utbildning som ger grundläggande kunskaper i produktion av specialgrödor. Jämfört med resten av landet är det enklare att delta i studieresor tack vare de goda trafikförbindelserna.
- Samarbetet mellan rådgivning och läroanstalter bör utökas vid planeringen av utbildningsprogram.
- Kostnadsmedvetenheten bör höjas bland annat genom ekonomiuppföljning för företagare.

12. Skogsbruk

Nuläge och utvecklingsutsikter

Skogarna i Nyland utgör landets gynnsammaste områden för virkesproduktion och de avkastar mer än någonsin.

Enligt de senaste inventeringsuppgifterna är trädens medelvolym cirka 150 kubikmeter per hektar. Ålderklassfördelningen ligger nära målnivån vilket ger en bra utgångspunkt för att bedriva hållbart skogsbruk också i framtiden.

Strukturen i dag och i framtiden

På Nylands landsbygdscentrals område finns cirka 225 000 hektar skogsmark och kring 7 000 skogsägare. Mindre än hälften av privatskogarna ägs av skogsägare som bor på gårdsbruksenheter. Storleken på en skogsfastighet ligger i medeltal under 30 hektar.

Skogsägarkårens struktur ändras, men i långsam takt. Åldersstrukturen kommer att förändras kraftigt under åren 2015 – 2020. I framtiden får en allt större del av skogsägarna sin utkomst av annat än skogsbruk. Skogens nettoavkastning per hektar i Nyland är cirka 180 euro då medelavkastningen för hela landet är cirka 100 euro.

SWOT-analys av skogsbruket

STYRKOR <ul style="list-style-type: none">○ Skogarnas goda skogsvårdstillstånd är en följd av ett systematiskt och effektivt arbete baserat på beståndsvist skogsbruk.○ Skogen har vårdats och använts enligt figur med de metoder som lämpar sig bäst för respektive växtplats, varvid åtgärderna och mekaniseringen har kunnat utnyttjas effektivt.○ Byggandet av skogsvägar har å sin sida avsevärt förbättrat förhållandena för drivning och transport av virke.	SVAGHETER <ul style="list-style-type: none">○ De årliga avverkningsvolymerna är fortsättningsvis klart mindre än vad tillväxten och avverkningsmöjligheterna skulle medge (I synnerhet gallringsavverkningarna)○ Skogsbrukets lönsamhet försämras på grund av skogsskyddet utan ersättningar till fullt belopp samt kraven på miljöhänsyn i skogsvården
MÖJLIGHETER <ul style="list-style-type: none">○ Investeringar i skogarna, såsom plantering, vård av ungskog och skogsdikning, har ökat tillväxten och antalet träd vilket inverkar på avverkningsmöjligheterna också på lång sikt○ En ökad användning av trä som energikälla kan skapa nya möjligheter i form av sysselsättning och inkomster	HOT <ul style="list-style-type: none">○ Skogsbrukets lönsamhet kan försämras på lång sikt○ Andelen skogsägare som är pensionärer, dödsbon och tätortsinvånare ökar i fortsättningen – den ekonomiska användningen av vissa skogar minskar

Skogsbrukets strategiska mål och åtgärder

Bedrivandet av skogsbruk bygger på principerna för hållbart skogsbruk. Detta innebär att skogarna vårdas och används ekonomiskt, ekologiskt och socialt på så sätt att de ger en hållbart god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras.

Ekonomi

- Avkastningen påverkas mest av den mängd virke som säljs per år. Alla åtgärder med vilka trädens tillväxt kan ökas och omloppstiden minskas förbättrar skogsbrukets lönsamhet

Produktion

- Effektiva skogsvårds- och skogsförbättringsåtgärder som vidtas i rätt tid samt utnyttjande av finansieringsstöd för skogsbruket och planering av skogsbeskattningen är faktorer som ökar skogens avkastning.
- Det arbete som man själv utför i skogen när det gäller skogsvårdsåtgärder, såsom skogsodling, vård av ungskog och första gallring, minskar skogsbrukets kostnader avsevärt.
- Användningen av inhemskt gagnvirke utökas, användningen av trä som energikälla ökas femfaldigt från dagens nivå
- Mängden skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten utökas i synnerhet beträffande vården av ungskog, gallringar, istandsättningsdikningar och grundförbättringar av skogsvägar

Kunder

- Skogens användning för rekreation och naturvårdens ställning accentueras framöver. År 2007 fattas beslut om fortsatta åtgärder för främjande av skyddet av södra Finlands skogar.
- Man har försökt öka den skogliga mångfalden genom att bevara värdefulla livsmiljöer och ta ännu mer hänsyn till åtgärder för vattenskydd.

Kompetens

- Det statliga stödet inriktas i synnerhet på skogsplanering samt på rådgivning och utbildning för skogsägare.

13. Sammandrag

Under EU-medlemskapet har jordbruket varit utsatt för stora krav på förändringar. Strukturutvecklingen inom jordbruket har under de senaste åren lett till att ett flertal jordbrukare och landsbygdsföretagare har stått inför olika alternativ för att trygga sin egen utkomst. Krafter som under den närmaste framtiden inverkar omskapande på det finländska jordbrukets verksamhetsmiljö är bl.a. livsmedelsmarknadens globalisering och lokalisering, Europeiska unionens utvidgning, den fria handeln med jordbruksprodukter på världsmarknaden, den allt mer konsument-, miljö- och landsbygdsorienterade jordbrukspolitiken samt teknologins allt större roll inom produktion och marknadsföring.

Utmärkande för det nyländska jordbruket är att växtodlingen är utbredd och husdjurskötselns omfattning anspråkslös, även om det finns ett fåtal kommuner där husdjurskötseln har en central betydelse. Tack vare klimatet och jordarterna är Nyland en av Finlands bästa och bördigaste jordbrukstrakter vad odlingsförhållandena beträffar. De nyländska gårdarna är belägna invid goda trafikförbindelser, nära den stora marknaden och konsumenterna. Det finns underlag för efterfrågan samt goda utvecklingsförutsättningar för olika slags tjänster och produkter. I och med att befolkningen koncentreras till södra Finland ökar trycket på byggande av infrastruktur. Det ökade antalet människor behöver fungerande förbindelser och planlagd tomtmark.

Under EU-medlemskapet har antalet gårdar i Nyland minskat med cirka en fjärdedel. Också i fortsättningen är trenden nedåtgående. Det uppskattas att antalet gårdar minskar med upp till 40 procent från år 2004 till år 2012 till följd av att de stora åldersklasserna går i pension i slutet av decenniet. För närvarande är jordbrukarnas medelålder högre i Nyland än i resten av landet. Samtidigt sker en tydlig ökning av medelstorleken på de gårdar som fortsätter producera. Den kraftiga omställningen påverkas av att många mindre husdjursgårdar har lagt om till växtodling för att helt upphöra med produktionen efter en tid. Gårdarna i Nyland har klart bättre utsikter att börja idka en mångsidigare verksamhet än gårdarna i det övriga Finland. Enligt strategiarbetets sakkunniga kan detta dämpa den kraftiga strukturutvecklingen.

Mjolkproduktion

Under EU-tiden har husdjurskötseln minskat betydligt i omfattning i Nyland. Under de senaste åren har antalet mjölgårdar i Nyland minskat i snabbare takt än i hela landet i genomsnitt. Samma trend ser ut att fortgå också i den närmaste framtiden. De nyländska mjölgårdarna är ändå betydligt större än medeltalet för hela landet. Också framöver förblir medelstorleken större än i resten av landet och även om antalet mjölgårdar minskar med över 40 procent fram till 2012 sjunker mängden producerad mjölk med bara 5 procent.

Möjligheter

- betande djur berikar landskapet
- mjölkproduktionen sker nära konsumenten vilket gör det möjligt att producera närmjolk
- importen anses inte utgöra ett hot mot flytande mjölkprodukter
- mjölkgårdarna har aktivt medverkat i skapandet av system för verksamhetshandling (kvalitetsarbete)
- gårdarnas lönsamhet har varit skälig
- mjölkproducenterna är yrkeskunniga och har ett gott djurmaterial
- allt bättre färdigheter i datateknik på gårdarna
- villkoren för start- och investeringsstöd på husdjursgårdar har förbättrats och tillgången på produktionskvoter är god. Priset är förmånligt i jämförelse med resten av landet.
- vallens gynnsamma inverkan på markens bördighet skapar möjligheter till samarbete med spannmåls gårdar.

Mål

- öka storleken på mjölkgårdarna.
- bevara och trygga förutsättningarna för att utvidga produktionen
- betona företagsledningen framöver
- år 2012 har upp till 40 % av gårdarna över 50 kor

Åtgärder

- avsikten är att mjölkgårdarnas storlek ska öka på ett kontrollerat hållbart sätt i relation till arbetsanvändningen, samarbetet och djurantalet. Helhetsplaneringen av produktionen ska utvecklas t.ex. genom avtalsbaserad rådgivning.
- val av fungerande genomförandemodeller med tanke på lönsamheten. Användning av olika sakkunnigteam vid planering och genomförande av investeringar.
- man bör satsa på att utveckla och upprätthålla kvalitetsarbetet bl.a. med hjälp av utbildning
- resultatmätarna för kvalitetsarbetet bör förbättras så att de är enkla och ger en snabbare beskrivning av utvecklingen

Nötköttsproduktion

Inom nötköttsproduktionen är utvecklingstrenden likartad som för mjölkproduktionens del. Antalet specialiserade nötdjursgårdar (utan mjölkproduktion) uppskattas minska med inemot hälften fram till år 2012. Man förutspår att produktionen går ned med cirka en femtedel jämfört med i dagens läge. Minskningen är större än i hela landet i genomsnitt.

Möjligheter

- djur som går på bete höjer produktionens image i konsumenternas ögon. Detta stärker för sin del närmatkulturen
- utökad verksamhet vid små slakterier stöder närmatkulturen
- nötdjursgårdarna har friskt och sjukdomsfritt djurmaterial
- de kvalitativa och kvantitativa målen för produktionen kan uppnås genom kontraktbaserad produktion
- meningsfullt att intensifiera samarbetet med bl.a. spannmåls- och hästgårdar t.ex. i fråga om maskinsamarbete, entreprenad och foderförsäljning.

Mål

- svara mot den ökade efterfrågan på differentierade livsmedel (ursprung, egenskaper, produktionsmetod).
- betona livsmedelskvalitet, produktionsmetod, säkerhet och spårbarhet. Detta förutsätter en täckande dokumentering av produktens livscykel genom hela kedjan och certifiering av produktionen.
- förbättra den tekniska kvaliteten på nötkött så att köttet uppfyller konsumenternas krav.
- förbättra lönsamheten och utöka samarbetet
- beakta företagarnas välbefinnande och ork vid utvecklandet av produktionen

Åtgärder

- när det gäller livsmedelskonsumtionen förskjuts tyngdpunkten allt mer till förädlade livsmedel. Det väsentliga är då att betona forskningens och produktutvecklingens betydelse för att differentiera produkterna och skapa varumärken.
- förutsättningarna för produktion av närproducerad mat förbättras vid de små slakterierna. Samtidigt förkortas kedjan i riktning mot konsumenterna.
- med hjälp av system för verksamhetshandling stärker man förtroendet inom livsmedelskedjan och kundbelåtenheten. En systematisk och målinriktad verksamhet främjas med hjälp av bl.a. kvalitetsutbildning.
- förbättrad lönsamhet och intensitet med hjälp av avel och forskning samt genom ett utökat maskinsamarbete med spannmåls- och hästgårdar samt mellan gårdarna när det gäller produktion av vallfoder
- företagarnas ork i arbetet gynnas genom ett bättre fungerande avbytarsystem och genom att arbeta för att arbetshälsovården ska utnyttjas.

Svinhushållning

Svinproduktionens styrka i Nyland är en enhetsstorlek som klart överstiger medeltalet. Å andra sidan finns det fortfarande ett stort antal små slaktsvingårdar i regionen. Då de små slaktsvingårdarna upphör med produktionen och de stora gårdarna utvidgar sin produktion ökar suggårdarnas medelstorlek till 117 suggor och slaktsvingårdarnas till 2 500 slaktsvin år 2012. Den totala mängden producerat svinkött antas hålla sig på nuvarande nivå.

Möjligheter

- det finländska svinmaterialet är högklassigt och friskt. Konsumenterna litar på finländskt svinkött.
- då närmatkulturen vinner terräng ökar bl.a. de små slakteriernas verksamhetsmöjligheter
- ny teknologi kan användas inom produktionen och genom nätverksbildning kan kostnaderna sänkas
- sänkningen av spannmålspriset minskar foderkostnaderna och ökar konkurrenskraften
- möjligheter att utveckla användningen av svingödsel.

Mål

- förbättra den tekniska kvaliteten på svinkött så att köttet uppfyller konsumenternas krav.
- påverka producentprissättningen av svinkött
 - med ett tilläggspris från närmarknaden
 - genom höjning av förädlingsgraden
 - genom utveckling av funktionella livsmedel
- höja företagens konkurrenskraft
 - effektivare uppföljning av produktionskostnaderna
 - genom enhetligare produktionskedja, kontraktsproduktion
 - minskad smågrisdödlighet och ökad smågrisavkastning
- främja användningen av investerings- och stödpolitiska åtgärder
- utnyttja möjligheterna till inkomstutjämning i beskattningen

Åtgärder

- bidra till användningen av dokumenterade system för verksamhetshantering på gårdar som producerar svinkött, bl.a. med hjälp av kvalitetsutbildning
- intensifierat samarbete mellan producenterna, industrin och myndigheterna
- motivera de olika aktörerna i produktionskedjan till inbördes verksamhet
- gynna förädlingen av svinkött vid små slakterier
- stödja möjligheterna att använda varumärken
- öka direktmarknadsföringen till privatkonsumenter och storkök
- öka maskinsamarbetet och maskinentreprenadtjänsterna
- stödja företagarnas ork i arbetet genom att avbytarsystemets funktion förbättras och användningen av arbetshälsovården gynnas

Växtproduktion

Spannmålsgrödorna dominerar åkeranvändningen i Nyland nu och i framtiden. För närvarande är den genomsnittliga skördenivån för spannmål betydligt högre i Nyland än i det övriga Finland. Antalet gårdar som specialiserat sig på spannmål och specialgrödor sjunker med cirka 40 procent från nuvarande nivå. Växtodlingens betydelse i Nyland accentueras allt mer i framtiden. Den nyländska växtproduktionens fördel ligger i den stora gårdsstorleken. Framöver ökar gårdsstorleken i Nyland emellertid betydligt snabbare än i Egentliga Finland och resten av landet. Å andra sidan är Nyland i en sämre position med avseende på industriernas placering. En stor del av förädlingsindustrin är belägen i landets västra delar.

När det gäller jordbrukarnas produktionsstrategier har en uppdelning skett dels i sådana som utvecklar och utvidgar produktionen och dels i sådana som bedriver odling på deltid. Odling på deltid är en naturlig utvecklingslinje, eftersom det under vinterperioden blir tid över för annan verksamhet på spannmålsgårdarna och likaså för att den inkomst som små spannmålsgårdar får av att producera spannmål inte räcker till för att ge jordbrukarfamiljen försörjning. Biinkomsterna har en avsevärt större betydelse för gårdarna i Nyland än för genomsnittsgårdarna i hela landet.

Möjligheter

- betydelsen av ett odlat öppet odlingslandskap ökar. Därigenom skapas en positiv uppfattning om och förtroende för jordbruksproduktionen
- växtproduktionens framtida betydelse ökar i Nyland
- åkrarnas skördepotential är bättre än genomsnittet och de naturliga förhållandena för odling av specialgrödor är gynnsamma
- på de nyländska gårdarna är det enklare än annanstans att skaffa förvärvsarbeten utanför gården och att börja odla på deltid
- samarbetet med boskapsgårdar och möjligheterna att använda ny teknologi ökar företagets konkurrenskraft

Mål

- målet inom växtproduktionen är att höja primärproduktionens status i livsmedelskedjan
- utveckla gårdarnas kunskaper och färdigheter i företagsledning med hjälp av system för verksamhetshantering och kvalitetssystem. Dessutom främjas spårbarheten för spannmål.
- bevara den nuvarande arealen odlad och utveckla lönsamma verksamhetsmodeller för att upprätthålla det öppna odlingslandskapet
- gynna användningen av strukturpolitiska medel (system med avträdelse- och startstöd samt nationellt system med investeringsstöd och stöd för åkermark)
- förbättra gårdarnas konkurrenskraft
 - planering av produktionen i enlighet med spannmålens användningsändamål
 - bättre samarbete mellan gårdarna
 - höjd skördenivå bl.a. genom utnyttjande av resultaten från försöksverksamheten
- upprätthålla jordbrukarnas yrkeskicklighet med hjälp av utbildning och träning

Åtgärder

- öka konsumenternas förtroende för jordbruksproduktionen med hjälp av information om spannmålsproduktionskedjan
- förbättra företagsledningen med hjälp av system för verksamhetshantering och kvalitetssystem
- intensifiera aktörsgruppernas samarbete inom forskning och undervisning genom bl.a. en utökad beredskap att planera teknologi, nätverk och affärsverksamhet
- öka samarbetet mellan företagare och andra medlemmar i livsmedelskedjan med hjälp av ökad kompetens i kedjans svagaste länkar
- sporra jordbrukare som utvecklar sin produktion att välja förnuftiga investeringslösningar med tanke på ekonomin och verksamheten
- grunda utvecklingsprojekt inom produktutvecklingen för rationalisering av produktionen
- gynna entreprenad/sidoinkomstarbeten utanför jordbruket

Landsbygdsföretagande

Förändringarna i samhället och den ekonomiska uppgången samt jordbrukets strukturutveckling har skapat efterfrågan på och möjligheter till verksamheter av helt ny typ. Företagen i anslutning till gårdsbruk bygger ofta sin verksamhet på befintliga traditioner och resurser. Merparten av företagen beskattas tillsammans med jordbruket och är underställda jordbruksskattelagen. Av de aktiva gårdarna i Nyland idkar 44 procent annan företagsverksamhet vid sidan av jordbruket. Dessa är i huvudsak växtodlingsgårdar.

Möjligheter

- det stora antalet invånare i regionen skapar möjligheter för verksamheter av ny typ
- förbindelserna i Nyland är goda
- turismen är stark och möjligheterna till fritidsaktiviteter goda
- det finns en växande marknad för serviceföretagande på landsbygden. Möjligheter är bl.a. företagande inom turist- samt vård- och omsorgsbranschen, serviceföretagande inom hästbranschen, maskinentreprenad mellan gårdarna och för utomstående, underleverantörskap inom metall- och träbranschen, uthyrning av yrkeskunlig personal
- med användning av förbättrad teknologi finns det goda möjligheter för företagen att bilda nätverk
- möjligt att utföra förvärvsarbeten utanför gården
- det faktum att riksomfattande ämbetsverk och inrättningar samt forskning och rådgivning ligger nära är starka sidor för Nyland.

Mål

- stärka företagens kunskaper i ledning och affärsverksamhet med hjälp av system för verksamhetshantering
- förbättra kundorienteringen, kunskaperna i nätverksbildning, verksamhetens målinriktning och informationshanteringen
- stärka företagets tillväxt och lönsamhet
- säkerställa en fortsättning på finansieringsstöden till småföretagarverksamhet i framtiden
- sporra till ytterligare sysselsättning, bl.a. lönebikostnader, socialskyddsavgifter och mervärdesbeskattning

Åtgärder

- beakta granskningen av marknadsföringskanaler, marknadsföringsområde, företags image, segmentering, resultatrik verksamhet, säljarbete och sätt att bilda nätverk vid utbildningen av företag och i servicesituationer
- nya företagsprojekt inom servicebranschen, t.ex. skötselarbeten på allmänna områden, fastighetservice
- aktörsgrupp för planering av turistbranschens utbildnings- och marknadsföringsbehov
- påskynda grundandet av maskinringar
- kartläggning av träförädling, analys av underleverans- och samarbetsmöjligheter som ett projekt
- främja användningen av inhemsk energi med hjälp av ett projekt
- en fortsättning på de utbildningsprojekt som stöder företagsrådgivningen inom TE-centralens område med beaktande av tvåspråkig service

Ekologisk produktion

Hittills har odlingsarealen för ekologisk spannmål vuxit i jämn takt, men nu avstannat. I Finland har den årliga ökningen i genomsnitt varit 28 procent. Inom odlingen av olika spannmålsslag förekommer en årlig vågrörelse på grund av spannmålshandeln och stöden. Under de två senaste åren har marknaden för spannmål försämrats och priserna sjunkit. Medelstorleken på en ekologisk gård i Nyland är 36 ha, då medeltalet för hela landet är 33,2 ha. Husdjursgårdarna är få till antalet, i praktiken finns det inga ekologiska mjölkgårdar alls.

Möjligheter

- i Nyland är väderförhållandena gynnsamma och jordarterna lämpliga för ekologisk produktion
- marknaden, förädlingsindustrin och forskningsanstalterna ligger nära
- konsumenternas intresse för närproducerad mat ökar i framtiden
- trädgårdsprodukter är efterfrågade
- stor- och restaurangköken är intresserade av att använda ekologiska produkter
- genom att stärka nätverksbildningen och samarbetet kan man svara mot den ökande efterfrågan
- ekoföretagarna har förbundit sig vid systemet och har goda kunskaper
- producenterna har tillgång till ett täckande utbud av rådgivningstjänster som stöder kunnandet

Mål

- få fram nya forskningsrön till branschen (teknik, produktion)
- öka företagarnas kunnade
 - nivåmål för yrkesmässig träning
 - ekonomiskt kunnande
 - kunskaper i marknadsföring
- i fråga om stödpolitiken miljöstödet för kalkning och stöd för grönträda
- samma regler för svartträda som inom konventionell produktion
- fungerande näringsförsörjning
- förbättra kundalogin inom kontrollsystemet

Åtgärder

- utveckla projektverksamheten inom branschen
- förbättra odlingstekniken när det gäller att bekämpa tåliga ogräs
- utveckla odlingsmaskiner och metoder
- kontraktsproduktion som främjas av samarbete mellan gårdarna, nätverksbildning och kedjebildning
- koppla samman delarna i hela den certifierade ekologiska produktionskedjan (primärproduktion, förädling, distribution, marknadsföring)
- samordna näringsförsörjningen

Produktion av specialgrödor

Som produktionsområde för specialgrödor är Nylands läge optimalt med tanke på konsumtionscentrumen. Distributionsrutterna är korta. Klimatet och jordmånen erbjuder de bästa förutsättningarna för specialproduktion hos oss. Jämfört med resten av Finland är Nyland det mest konkurrenskraftiga området för specialproduktion. Konkurrensen är emellertid inte längre begränsad till enbart Finland utan omfattar hela EU. De främsta konkurrenterna befinner sig strax bakom vår södra gräns.

Möjligheter

- konsumenterna värdesätter inhemska produkter och ett grönt landsbygdslandskap
- Nylands klimat och jordmån är gynnsamma för specialproduktion
- köpkraftiga kunder finns nära och kan nås med små fraktkostnader
- goda möjligheter till direktförsäljning
- enklare att producera nya specialgrödor eftersom försöksmarknaden ligger nära

Mål

- förbättra företagets verksamhetshantering och spårbarheten som gynnar kundbelåtenheten
- höja kundernas kvalitetsmedvetenhet med hjälp av kvalitetskommunikation
- samarbetet mellan odlare och kunder måste förbättras
- inrikta investeringsstöden på förbättring av konkurrenskraften
- korrigera missförhållandena som gäller finansierings- och arbetskraftsarrangemang
- växthus- och frilandsodlingen ska vara lönsam
- regional samordning av produktionen så att den motsvarar efterfrågan
 - gemensam planering av produktion och marknadsföring
 - utvidgning av produktionsmöjligheterna

Åtgärder

- främja kvalitetssystem/system för verksamhetshantering
- gynna odlarsamarbetet och nätverksbildningen antingen med själv- eller projektfinansiering
- grunda produktionsringar och utveckla gemensam marknadsföring
- underlätta för nya företagare att inleda produktionen, ge fart åt generationsväxlingarna
- förbättra den företagsspecifika lönsamheten och uppnå den nivå på investeringsintensiteten som hör samman med framgångsrik företagsverksamhet.
 - uppdatera lönsamhetsanalyserna i samarbete med rådgivning och forskning
 - utveckla uppföljningssystemen för investeringar, öka kostnadsmedvetenheten
- inrikta stöden på utveckling av produktionen och inte enbart på att upprätthålla den
- utreda marknadsläget
 - utredningar om konkurrensläget jämfört med EU:s inre marknad
 - utnyttjande av nationella och gemenskapens medel för marknadsföring
 - utredning av direktförsäljning, självplock och andra korta marknadsföringsrutter
 - i den marknadsföring som genomförs med privata medel betonas produkternas inhemska ursprung och folkhälsoaspekter
- ordna med utbildning som ger grundläggande kunskaper
- öka samarbetet mellan rådgivning och läroanstalter vid planeringen av utbildningsprogram

Skogsbruk

Mindre än hälften av privatskogarna ägs av skogsägare som bor på gårdsbruksenheter. Storleken på en skogsfastighet ligger i medeltal under 30 hektar. I framtiden får en allt större del av skogsägarna sin utkomst av annat än skogsbruk

Möjligheter

- Nyland är ett gynnsamt och rikt avkastande område för virkesproduktion
- trädens åldersklassfördelning ligger nära målnivån
- på lång sikt kan avverkningsmöjligheterna i skogarna förbättras med hjälp av plantering, vård av ungskog och skogsdikning
- en ökad användning av trä som energikälla skapar sysselsättning och ger gårdarna tilläggsinkomster i framtiden

Mål

- bedriva skogsbruk enligt principerna för hållbart skogsbruk
- förbättra lönsamheten genom effektiva skogsvårds- och förbättringsåtgärder i rätt tid
- utnyttja finansieringsstöd för skogsbruk och planera skogsbeskattningen
- öka användningen av energi- och gagnvirke

Åtgärder

- öka mängden skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten när det gäller vård av ungskog, gallringar, istandsättningsdikningar och grundförbättringar av skogsvägar
- en ökning av den egna arbetsinsatsen när det gäller skogsvårdsåtgärder, såsom skogsodling, vård av ungskog och första gallring, minskar skogsbrukets kostnader avsevärt
- utöka den skogliga mångfalden genom bevarande av värdefulla livsmiljöer och ännu större hänsyn till åtgärder för vattenskydd
- inrikta det statliga stödet i synnerhet på skogsplanering samt på rådgivning och utbildning för skogsägare

Kontakt

ProAgria Uusimaa ry

Seutulantie 1
04400 Järvenpää
Tel. 020 7472 500

ProAgria Nylands Svenska Lantbrukssällskap (NSL)

Elisabetsgatan 21 B 8
00170 Helsingfors
Tel. (09) 135 1244

MTK-Uusimaa

Simonkatu 6 A 18
00100 Helsinki
Tel. 020 413 3560

NSP, Nylands svenska producentförbund

Lönnrotsgatan 33 A 9
00180 Helsingfors
Tel. (09) 601 588

Finansiär

